

VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAGS TIDSSKRIFT

Nr. 2 1998 Årgang 16 Pris kr. 40,- ISSN: 0802-860



*Kolbu kirke i Østre Toten
Se artikkel s. 114*

Alt i trelast og byggvare



GRAN ALMENNING

Åpningstider: Mand. - fred. 07.00 - 17.00, lørd. 09.00 - 13.00

MAXBO

MAXBO Gran Almenning, 2750 Gran - Tlf. 61 33 00 00

Fax 61 33 22 32

MAXBO - ENESTE BO OG BYGGEVAREKJEDE MED FAST LAVPRIS
Maxbo - Gran Almenning, 2750 Gran

GLASS OG STENTØY

Hadelands største utvalg i
Serviser - Glass - Bestikk - Interiørartikler.
Du finner oss i kjelleretasjen
under Rema 1000 i Gran



JERNVAREAVDELINGEN, MEIERITRÅKKET

Alle typer verktøy og utstyr
for Hobby og Fagmann.
Hadelands billigste maling.



Glass og Stentøy tlf. 61 33 04 31
Jernvareavd. tlf. 61 33 14 64



KJØREERFARING GIR RABATT PÅ BIL- FORSIKRINGEN!

**Ring oss i dag
for nærmere informasjon!**



GJENSIDIGE
Forsikring

Hadeland Gjensidige Brannkasse

tlf. 61 33 23 00

Gjensidige Vestoppland

tlf. 61 37 45 68

Valdres Brannkasse

tlf. 61 36 07 11

KJENN DIN BYGD

LOKALHISTORISK LITTERATUR I GODT UTVALG

Toten tidsskrift 1-9 80,-	
Toten årbok innbundet 1979-90	150,-
Toten årbok 1991	200,-
Visjon og virke	250,-
Toten årbok 1992-96	170,-
Toten årbok 1997	190,-
Totens bygdebok bind 1 (I to halvbind)	a 200,-
Totens bygdebok bind II og III	200,-
Totens Bygdebok bind IV	350,-
Gihle: Frå gamalt	100,-
Gihle: Østre Toten Bondelag 1882-1982	80,-
Gihle: Østre Toten Skogeierlag 1911-1986 80,-	
Gihle: Hoff kirke	50,-
Gihle: Fra gamle dager på Toten	80,-
Totendialekta, form-bruk-framtid	50,-
Gjestrum: Gårds og slektshistorie	90,-
Gjestrum: Økomuseumsboka	150,-
MJØSA årbok 1982-83	100,-
MJØSA årbok 1984-86	130,-
Julsrud Berg: Damp og motorbåter på Mjøsa 288,-	
Øyeblikk som var, bind I og II	130,-
Øyeblikk som var, bind III	170,-
Totenmål og anna mål, hefte 1-9	40,-
Totenmål og anna mål, hefte 10-22	60,-
Toten Almenning	350,-
Olstad: Spellemann langs vegen	60,-
Rosseland: Skole i den trivelige bygda	190,-

TOTEN INTERBOK

2851 Lena • Tlf: 61 16 05 94 • Fax: 61 16 19 77

VESTOPPLAND SLEKTHISTORIELAG

Postboks 266, 2801 Gjøvik

Medlemskontingent: kr. 150,- pr. år.

Lagets tidsskrift kommer fire ganger i året.

Siste frist for innlevering av stoff er 1. august.

ANNONSEPRISER:	1 gang	4 ganger
1/2 side	kr. 150,-	kr. 500,-
1/1 side	kr. 300,-	kr. 1000,-
Bakside	kr. 500,-	kr. 1400,-

HOVEDSTYRE ARBEIDSUTVALG

Formann:	Ole M. Granum, Camilla Collettsv. 23, 2800 Gjøvik - tlf. 61 17 67 34
Nestformann:	Jan Eilert Jaatun, 2857 Skreia - tlf. 61 16 38 93
Kasserer:	Hans M. Næss, 2750 Gran - tlf. 61 33 04 14
Sekretær:	Ingeborg Klundby, 2846 Bøverbru - tlf. 61 19 50 36

TIDSSKRIFTSTYRE

Jan Eilert Jaatun, styrer, Fredrik Dyhren, Roy Magne Sveen og
Arne Amundgård.

Postgirokonto: 0802 3001005

INNHold

- 85 Terje Tandsether:
Flatsrud i Redalen
- 97 Arne Amundgård:
Jostein Gaarder er av Totenslekt!
- 99 Marianne Gjerdbakken Kultom:
Om skreppehandler Sakarias Olsen i Valdres
- 101 Jon Olav Andersen:
Ole Andersen - men hvilken?
- 109 Torbjørn Smedsrud:
Streiftog i skifte- og tingbøker
- 114 Arne Amundgård:
Kolbu kirke
- 115 Hans Tomter:
Slektsforbindelser Snertingdal - Sør-Aurdal
- 119 Jarle Olstad/Arne Amundgård:
Om navnet Muven i Østre Toten
- 121 Liv Marit Haakenstad:
Skylda for fylla
- 124 Innflyttere til Østre Toten 1861 - 1870
- 127 Arne Amundgård:
Bearbeiding av slektsmateriell
- 132 Skifter - Toten, Vardal og Biri 1673 - 1689
Del 2
- 142 Tillegg og rettelser
- 146 Nye spørsmål
- 150 Lagsnytt
- 154 Vedtekter

Flatsrud i Redalen

Av Terje Tandsether

Gardsnavnet betyr den flate rydningsplassen, og skrives i dag Fladsrud. Garden er første gang nevnt i odelsjordeboka 1615 da Henrik Unset og Tjøstel Bratberg eide 3 skinn hver. De er også oppført med det samme i 1624. Dette blir tilsammen 6 skinn, men skylda må seinere ha blitt satt ned, for fram til 1723 var den på 3 skinn. I matrikkelen dette året ble den foreslått forhøyet til 1 hud, men ble satt til 9 skinn.

I en sak om Flatsrud 1723 ble det lagt fram et skjøte fra Narve Vinjar i Land og medarvinger på 3 skinn i Flatsrud datert 21.10.1629. Hvem som fikk skjøtet står det ikke noe om, men det ble lagt fram i retten av Lars Sigstad på vegne av Jon Lien og Lars Sveen. Neste gang garden nevnes er i kvegskatten 1657 da brukeren Torstein hadde 3 kyr og 7 sauer, og Flatsrud ble da regnet som rydning. I 1662 sies det at Lars Markeng eier 3 skinn i garden. Han er neppe identisk med den Lars Torbjørnsen som var bruker på Markeng 1666, men derimot Lars Henriksen som var bruker på Hvattum 1666 og 59 år gammel. Flatsrud er ikke nevnt i manntallet 1666 og må ha blitt brukt av andre. Heller ikke i matrikkelen 1669 er den nevnt, men derimot Flatsrud-ødegården som da ble brukt under Hvattum. Vi skal nå følge brukerne på garden til ca. år 1800.

1 Torstein

Han var som nevnt bruker i 1657.

2. **Henrik Syversen Hulberg, Ringsaker** f. 1650, skifte 8.6.1716 gift med **Sissel Torsteinsdtr. Tande, Ringsaker** f. 1637 d. 10.4.1727

Henrik var sønn av Syver Henriksen Hulberg på Ringsaker f. 1614 som igjen var sønn av Henrik Tollefsen Unset i Redalen. Sissel var datter av Torstein Olsen Tande (1608-1673) og Marte Olsdtr.

Henrik nevnes første gang på Flatsrud i 1674 og er da kalt husmann. Han var bruker til 1713 da han dette året lot tinglyse sitt "inngivelsesbrev" til sin sønn Henrik. I 1684 lot han opplese på tinget et føderådsbrev fra hans farbror Lars Henriksen som gikk ut på at Henrik skulle få alt han eide samt 3 skinn odelsgods i Flatsrud mot å stille ham og siden la ham begrave. I år 1700 møtte Henrik på tinget og "beklaget seg i retten over sin store misvekt forleden år ved det at hans hele kornavling av hagl ble ødelagt og avslått så han derover er geråden i armod, som han nå beviser med vitner og søker medlidende kristne til hjelp med frø og brød."

Etter at han ga fra seg garden var Henrik føderådsmann i 3 år før han døde, og Sissel hadde kår i 14 år. Hun hadde 1 mål åker, samt 1 ku og noen sauer som ble foret på garden. Av tingboka går det fram at hun døde skjærtorsdag 1727, 90 år gammel. Henrik og Sissel hadde 6 barn som er nevnt i skiftet 1716.

a. Lars Henriksen f. 1672 d. etter 1734. Han giftet seg på Ringerike, men kona er ukjent. Siden han hadde ei datterdatter som het Gjød var han kanskje gift med den Gjød Gulbrandsdtr. f. 1668 som ble bgr. fra Drogseteie 16.2.1738 og som da var gift. Lars var først husmann i Markengstuen (nevnt der 1716 og 1719), men fra

1728 eller før var han husmann i Drogsetstuen. I 1734 møtte han på tinget og beklaget seg over sin fattigdom og armod og hans hustrus svake tilstand. Avlinga hans hadde blitt ødelagt av hagl høsten før så han nå var en husarm mann og meget gjeldbundet så han var nødt til å søke medlidende kristne om hjelp til seg og sin svake kones opphold.

Lars var altså den eldste sønnen, men den yngre broren Henrik brukte garden. Derfor stevnet han i 1719 Henrik fordi han som eldste sønn mente det var han som hadde rett til Flatsrud. Lars og sønnen Henrik førte saken til 1727, og det ble avsagt dom 28. juni dette år. Et vitne forteller: Den gamle Henrik ble gammel og husene begynte å forfalle og plassen ble ille brukt, så talte folk Henrik d.y. til å ta seg sine foreldre an etterdi de andre barn ga seg fra ham og den eldste sønn giftet seg på Ringerike. Dommen lød slik: Denne rett kan ei bifalle Henrik Flatsruds påstand om å nyte Flatsrud uavløst, når han for utlagte penger på godset, gardens forbedring og de gamles forsorg og fremfødsel skjer nogenledes vedbørlig erstatning

- for godset 6 skinn 120 rdl.
 - de gamles forsorg og begravelse 541
 - rdl.
 - gardens forbedring på hus, åker, enger og sæter 174 rdl.
- tilsammen 835 rdl. som med diverse fradrag kom ned i 805 rdl.

som sitanten Henrik Larsen Drogsetstuen før jul tilstundende ber til sin farbror Henrik Flatsrud erlegge og betale hvorimot han og blir eier av hele garden Flatsrud av skyld 9 skinn, hvilken farbroren Henrik Flatsrud deretter og til faredagstidene 1728 bør for denne sin eldre brors sønn ryddiggjøre således som loven foreskriver.

Men Lars og sønnen Henrik anket dommen til Oppland Lagting. Og det de anket på var beløpet for begravellesomkostninger samt kost og underholdning til de gamle. Man fant da at føderådsfolkene for det meste hadde underholdt seg selv og laget sin egen mat, særlig gjaldt det mora Sissel som hadde kår i 14 år. Det ble derfor avsagt ny dom på lagtinget 12.1.1728: Kontrasitanten Henrik Henriksen bør motta løsningspenger 150 rdl. for garden Flatsrud av skyld 9 skinn og når han tillike er godtgjort den bevislige på garden gjorde Melioration (?) og forbedring som av sitanten er uimotsagt og taksert til 174 rdl. - tilsammen 324 rdl. - så blir Henrik Henriksen hermed tilfunnet til nest anstundende faredag å ryddiggjøre og innrømme garden Flatsrud for sitanten Henrik Larsen og for Lars Henriksen uten derutinnen å tilføye. Således forandres den innstevnte sorenskriverdom. Prosessens omkostning betaler Henrik Henriksen til sitanten med 18 rdl.

Men Henrik ga seg ikke med det. På høsttinget 1728 førte han vitner om sine gamle foreldres opphold og føde. Blant dem var søsteren Sissel som sa at Henrik var den som alene forsørget dem. Imidlertid var det Henrik og hans etterkommere som ble ved Flatsrud. Broren Lars var jo husmann og hadde vel ikke råd til å innløse garden.

Lars Henriksen og kona hadde 3 barn:

1. Henrik Larsen Drogsetstuen (1703-1767) gift med Kari Pedersdtr. Drogset (1695-1768). Husfolk i Drogsetstuen.
2. Marte Larsdtr. (-) gift med Syver Torgersen Bjerkeie (-).
3. Berte Larsdtr. (1706-1746) gift med Anders Tollefsen Kvisgård (1706-1742).

b. Sissel Henriksdtr. f. 1672 var ugift og ble bgr. fra Flatsrud 8.10.1747.

c. Henrik Henriksen f. 1677 ble neste bruker av garden, se seinere.

d. Syver Henriksen f. 1678 bgr. 26.3.1741. Gift med Gunhild Torgersdtr. fra plassen Haukberg under Bjørke f. 1690 bgr. 2.5.1756. De var husfolk på en plass under Markeng der de døde. De hadde en sønn:

1. Johannes Syversen (1718-1770). Nevnt i militærrulle 1748 og kalles da Øyen. Han hadde vært tambur (trommeslager) i 6 1/2 år og korporal i 2 1/2 år. Han døde ugift på Larud i 1770 og ble da arvet av sin fars og mors søsken ettersom han ikke hadde søsken selv.

e. Johannes Henriksen f. 1685, levde 1726 men døde barnløs før 1770.

f. Lisbet Henriksdtr. Hun var gift med Nils Gundersen Ålkytrud f. 1690 bgr. 3.11.1745. De var brukere på Gullord lille der det var skifte etter Lisbet 12.12.1724. Nils flyttet seinere til Ålkytrud. Han og Lisbet hadde 2 barn:

1. Sissel Nilsdtr. (1719-1761) gift 1745 med Gulbrand Olsen Hvattum (1722-). Bosatt Hvattumeie, Strandbakke og Skøyeneie i Redalen.

2. Jacob Nilsen (1722-) gift 1745 med Anne Olsdtr. Hovde (1720-) Bosatt Ålkytrud, men flyttet ca. 1750 fra bygda. I 1770 sies det: Forhen boende ved Hurdals Fabrikken, er død og har etterlatt en del barn men hvor mange vites ikke.

3. Henrik Henriksen Flatsrud f. 1677, skifte 19.6.1733 gift med **Eli Jørgensdtr. Larud** f. 1683 bgr. 14.12.1764

Henrik var bruker 1713-1733. Eli var datter av Jørgen Dagfinsen Larud (1654-1715) og Berte Gulbrandsdtr. (1651-1736). Hun ble i 1728 tiltalt av Jon Ålkytrud for overfall på hans stedatter Gunhild Gundersdtr. Gunhild hadde tjent hos Eli og gjett dyra hennes, og Eli hadde slått henne så hun ble blå og kalt henne "gjeterpakk". Det var i Henriks brukertid at det ble ført en del saker om Flatsrud. Her følger noen utdrag fra tingboka:

15.7.1723. Med innstevnte Jon Lien og Lars Sveen møtte Lars Sigstad som innga Narve Vinjar et consortes (og medarvingers) skjøte på 3 skinn i Flatsrud datert 21.10.1629, nok Even Larsen et consortes brev på Tortelien så og 1 1/2 skinn i Flatsrud datert 1.6.1686, Jon Larsen Tortelien og Jørgen Larsens kontrakt om 3 skinn i Flatsrud engeland datert 28.1.1691, nok skiftebrevet etter sl. Jørgen Larsen på Sveen den 16.10.1702 hvor 2 skinn i Flatsrud er skiftet mellom hans enke og barn. I den nye matrikkel for Biri er Flatsrud satt i alt for 1 hud 3 skinn. Lars Sigstad innga 4 skattessedler av fordum fogd Fredrik Knutsen for årene 1683.1684.1689.1691 hvori ikke finnes Flatsrud, mens Unset, nok 8 andre skattessedler fra år 1690 til 1699 hvori ikke heller av fogden Fredrik Knutsen annerledes meldes enn Unset Jon 3 skinn.

16.11.1725. Henrik Flatsrud hadde stevnet Jon Lien for 1 1/2 skinn fastegods han har mere i arvedel enn sitantens far som var Jon Liens søskenbarn, og derom å vise hjemmel for seg. Jon møtte, på hans vegne svarer Svend Hov at den som har noe å fordre må bevise enten ved prov eller brev. Saken beror til neste ting. Henrik Flatsrud hadde stevnet sersjant Lars Sveen og Jon Lien til å høre rettens kjennelse angående hans formente rett til 3 skinn et engeland i Flatsrud som på fundamente av den nye matrikkel var oppsatt. Jon Lien møtte og sa at sersjanten har den passerede

forretning på ødegården og har nå lovlig forfall. Saken beror til neste ting.

12.3.1726. Tinglyst Lars Henriksens pengemangellysning til Flatsruds innlesning annen gang opplyst etter sønnen Henrik Larsens begjær som i året 1722 forlyst er. Så ble foretatt Henrik Flatsruds sak kontra Jon Lien og sersjant Lars Sveen. Sersjanten innga den på åstedet passerte forretning sist sluttet 15.7.1723. Nils Melby på Henriks vegne forklarte at skattebrevet har opphevet den nye matrikkel, derfor påstod han nå endelig dom etter den eksamen og begranskning som skjedde på åstedet. Så ble foretatt Jon Lien og Henrik Flatsruds sak om de 1 1/2 skinn fastegods. Nils Melby sa at Henrik har ingen annen bevis enn at det er bevist at Jon Lien har 1 1/2 skinn mere enn de andre arvinger. Jon sa han hadde arvet godset etter sin far for 40 år siden og vel mere. Amund og Lars Markeng forklarte at 14 dager før høsttinget var de hos Henrik Flatsruds mor og spurte om hun hørte at hennes sl. mann noen tid anket på disse 1 1/2 skinn eller oppebar noen rettighet derav, hun svarte nei. Henrik Flatsruds eldste bror Lars Henriksen (54 år) vant at Jon Lien har fulgt disse 1 1/2 skinn som sin rette eiendom alt han kan minnes. Andre bror Johannes Henriksen (41 år) vitnet som broren.

13.3.1726. Dom i saken mellom Henrik Flatsrud og Jon Lien og sersjant Lars Sveen. Begranskningen på åstedet den 15.7.1723 viser vel skille til det stykke engeslett i Flatsrud som Jon Lien og Lars Sveen bruker.....Henrik Flatsrud kontra Jon Lien avsagt: Henrik fører ikke ringeste bevis hvorved han kan vinne de 1 1/2 skinn eiendom fra Jon Lien, som dem i lang hevd har hatt, derfor frikjennes Jon Lien for Henrik Flatsruds tiltale.

Så langt fra tingbøkene. Henrik og kona Eli hadde 7 barn:

- a. Henrik Henriksen f. 1714 tok seinere over garden.
- b. Jørgen Henriksen f. 1716 d. 10.2.1760. Jørgen fikk skjøte på Engum øvre i Snertingdalen 1748 av mora og stefaren og ble bruker der. Han giftet seg 2.3.1750 med Anne Tollefsdtr. Dullerud f. 1731 d. som legdslem på Engum 4.11.1818. De fikk 5 barn. Anne giftet seg igjen med Christoffer Olsen Hasli som tok over garden etter Jørgen.
- c. Berte Henriksdtr. f. 1719 d. på Væler i Torpa 23.4.1792. Hun giftet seg første gang 29.11.1759 med enkemann Torstein Larsen Markeng øvre f. 1722 bgr. 5.11.1762. Så giftet hun seg igjen 15.2.1765 med Jens Pedersen Tømmeråsen f. 1723. Jens og Berte flyttet til Væler i Torpa 1767 der Jens døde som vilkårsmann i 1801. Berte hadde ingen barn.
- d. Torstein Henriksen f. 1720 d. i legd på Haslieie 21.3.1786. Han giftet seg 7.10.1751 med ei Berte Olsdtr. som bodde på Etnestad ved vielsen. De var bosatt Flatsrud, Markengeie og Toftelieneie i Redalen, men må ha flyttet til Snertingdalen. De hadde 2 barn.
- e. Sissel Henriksdtr. f. 1723 d. ugift på Engum øvre i Snertingdal, bgr. 6.1.1747.
- f. Dagfin Henriksen f. 1726 d. barnløs før 1770. Han var soldat 1754 da han fikk dattera Anne med Lisbet Olsdtr. Lier (1715-1769). Anne d. på Sviund 1763. Dagfin er ikke død i Redalen 1754-1770. Kan hende han mistet livet i krigen.
- g. Lisbet Henriksdtr. f. 1729, levde 1792 og var da bosatt Markengeie men må være død før 1801. Gift 10.7.1751 med

reserve Jørgen Larsen Hasli f. 1725 bgr. fra Etnestadeie 9.3.1768. De var først bosatt Flatsrud, seinere var de husfolk under Hvattum og til sist under Etnestad. Lisbet og Jørgen fikk 5 barn.

Dette var de 7 barna Jørgen og Eli hadde. Da Eli hadde vært enke i 8 år giftet hun seg igjen med neste bruker.

4. Fredrik Christensen Paradis f. 1683 bgr. 14.2.1751.
gift 23.1.1741 med enken **Eli Jørgensdtr.**

Fredrik var bruker 1741-1751. Han hadde før vært gift med Mari Amundsdtr. Båberg (1698-1740) og hadde 4 barn med henne. Fredrik var først bruker på Paradis fra 1721, men solgte garden 1734 og flyttet visstnok til Melby der kona døde 1740. Han og Eli hadde ingen barn, og det var vel da Fredrik døde i 1751 at stesønnen Henrik overtok.

5. Henrik Henriksen Flatsrud f. 1714 bgr. 20.4.1755
gift 17.3.1741 med **Ingeborg Olsdtr. Lier** f. 1713 bgr.
29.10.1782

Henrik var trolig bruker i bare 4 år, fra 1751-1755. Ingeborg var datter av Ole Dagfinsen Lier (1682-1740) og Barbro Nilsdtr. Etnestad (1681-1756). Henrik og Ingeborg fikk 3 barn:

a. Berte Henriksdtr. dp. 22.10.1741. Hun giftet seg med seinere bruker på garden, Jacob Knutsen.

b Eli Henriksdtr. dp. 13.12.1744 Hun giftet seg første gang 29.1.1769 med lensmann Ole Jørgensen, bruker på Markeng øvre

f. 1740 bgr. 22.11.1776, og andre gang 5.7.1779 med Hans Pedersen Kastad fra Vardal som tok over garden. Men så solgte de garden i 1785 og bodde seinere på Ålkytrud. Eli hadde 3 barn med Ole og en sønn med Hans.

c. Henrik Henriksen dp. 23.2.1749 bgr. i april 1756.

Da Ingeborg hadde vært enke i 1/2 år giftet hun seg igjen med neste bruker.

6. **Svend Olsen Sviund** f. 1723 bgr. 27.8.1786
gift 23.10.1755 med enken **Ingeborg Olsdtr.**

a. Henrik Svendsen dp. 13.1.1757 bgr. 9.11.1772

Svend var bruker 1755-1765. Slekta på garden etter denne tida har jeg skrevet om i forrige tidsskrift (nr. 4/1997) s. 252-254 i artikkelen om Dullerud nordre, men tar det likevel med igjen her for å få sammenheng i brukerrekkja fram til 1800.

7. **Jacob Knutsen Dullerud** dp. 20.9.1739 bgr. 3.9.1809
gift 22.9.1762 med **Berte Henriksdtr. Flatsrud** dp. 22.10.1741 d.
26.8.1826

a. Knut dp. 23.5.1763, neste bruker

b. Ingeborg dp. 22.9.1765 bgr. 12.8.1784

c. Malene dp. 20.12.1767, gift 25.10.1787 med Arne Arnesen Saugstad østre, Ringsaker. Han var fra Skunberg i Snertingdal og dp. 6.2.1757.

d. Kari dp. 8.4.1770 bgr. 24.4.1778

- e. Agnete dp. 26.1.1772 bgr. 7.9.1785
- f. Henrik dp. 27.10.1774, gift 28.3.1799 med Marte Hansdtr. Fjeldstad nedre, Ringsaker f. 1777, bruker Høyby på Ringsaker 1801, seinere Flatsrud.
- g. Ole dp. 19.5.1777 bgr. 2.9.1785
- h. Christian dp. 11.4.1779, gift 20.10.1800 med Randine Andersdtr. Lier dp. 26.7.1778, bruker på Kastad i Vardal fra 1810.
- i. Fredrik dp. 1.4.1781 bgr. 12.5.1781
- j. Nils dp. 28.7.1782 bgr. 8.9.1785
- k. Ingeborg dp. 20.11.1785, gift 1.3.1805 med Mikkel Pedersen Rognholt, Land f. 1779.

Jacob og Berte er nevnt på Dullerud 1762-1765, men var brukere på Flatsrud fra 1765. I 1790 solgte de garden til sønnen Knut for 599 rdl.

8. Knut Jacobsen Flatsrud dp. 23.5.1763 bgr. 28.3.1799
gift 11.6.1788 med **Marte Jensdtr. Enger** dp. 24.1.1762 bgr.
22.8.1801

- a. Ingeborg dp. 8.3.1789, gift 4.11.1823 med Ole Gulbrandsen Ingberg, Ringsaker f. 1798
- b. Jacob dp. 25.4.1791 bgr. 15.9.1810
- c. Jens dp. 2.12.1792 bgr. 23.12.1792
- d. Berte dp. 21.9.1794, gift 11.7.1821 med Ole Amundsen Skarkerud, Vardal f. 1782
- e. Jens dp. 11.6.1797 bgr. 1.3.1798
- f. Karen dp. 25.3.1799, gift 10.4.1827 med Jørgen Jørgensen Honne f. 1804

Familien var bosatt Dullerud 1789-1792 og Flatsrud 1794-1799. Eldste sønn Jacob skal ha tatt over garden i ung alder og kalles ungkar og gardemann da skiftet etter ham ble holdt. Da han døde i 1810 bare 19 år gammel ble Flatsrud solgt på auksjon til Torstein Hansen Snuggerud fra Vardal for 4900 rdl. Og med ham kommer det ei ny slekt på garden.

*Vi ønsker deg
velkommen*

*til et hyggelig opphold og et måltid
god, hjemmelaget mat.*



Hadeland Gjestegård

2770 Jaren - Telefon 61 32 90 69

Kafé - Selskapslokaler - Moterom - Solsenger - Catering

Jostein Gaarder er av Totenslekt!

Jostein Gaarder født i Oslo 1951 har etter hvert markert seg som en populær forfatter. Gjøvik bibliotek har i alt 26 nummer over hans produksjon av bøker og kassetter, og vi nevner noen av titlene: Froskeslottet, Kabal-mysteriet, Sofies verden. Bitt av basillen, Julemysteriet, Bøkenes herre. Hallo - er det noen her? og Vita Brevis. Flere av hans bøker har vunnet en stor leserkrets i mange land, men kanskje vet ikke alle at etternavnet hans er fra Lensbygda i Østre Toten, noe dette oversynet viser.

Faren **Knut Gaarder** er født i Oslo 1924 og utdannet seg som pedagog og ble rektor og var gift med Inge Margrete Bertelsen, 1926-1993, forfatter og lærer. Knuts far var urmaker **Hans Gaarder**, 1894-1960 og det er gjennom han slekta går tilbake til Toten og han blir da nr. 1 på den anetavla som her følger. Han var gift med Jenny Larsen fra Nøtterøy.

1. Hans Gaarder, urmaker f. på Velt Gran 1894 døde i Oslo 1960.

Foreldre:

2. Hans Nilsen Gaarder f. på Melgarden Gaarder 1853, ble kjøpmann på Velt Gran, døde 1926.
3. Augusta Mathiasdtr. Holje 1854-1923.

Besteforeldre:

4. Nils Olsen Gaarder, gardbruker, 1821-1860

5. Karen Nilsdtr. fra Stabo 1819-1882
6. Mathias Jensen Holje 1832-1918
7. Anne Mathea Andersdtr. fra Paulset 1827-1904.

Oldeforeldre:

8. Ole Nilsen Gaarder 1765-1836
9. Margrete Evensdtr. Fra Nøkleby 1782-1858
10. Nils Nilsen Stabo 1778-1868
11. Berte Hansdtr. fra Hermanrud 1780-1848
12. Jens Jensen Holje 1796-1835
13. Anne Jensdtr. fra Gran 1804-1882
14. Anders Olsen f. i Nordre Tandestuen, Ringsaker 1797- lensmann.
15. Berte Rasmusdtr. Kisestuen.

Tippoldeforeldre:

16. Nils Olsen Gaarder 1736-1810
17. Anne Hansdtr. Fra Lundhagen 1736-1802
18. Even Hansen Nøkleby 1742-1812
19. Marte Andersdtr. fra Majer 1742-1810
20. Nils Nilsen Stabo 1746-1796
21. Marte Olsdtr. Fra Teiterud 1758-1816
22. Hans Christoffersen Hermanrud 1742-1815
23. Berte Hågensdtr. fra Smeby 1747-1813
24. Jens Andersen Holje 1764-1819
25. Anne Larsdtr. fra Kvikstad 1774-1821
26. Jens Pedersen Gran 1774-1822
27. Marte Amundsdr. fra Skaugerud 1780-1847
28. Ole Tollefsen Nordre Tandestuen, Ringsaker
29. Agnete Andersdtr.
30. Rasmus (som neppe var fra Toten).

(AA)

Om skreppehandleren Sakarias **Olsen i Valdres**

Av Marianne Gjerdbakken Kultom

Sakarias ble han kalt, men hva hans egentlige navn var, det fikk vel ingen vite. Han oppga ikke sitt fødested der han for. Men tradisjonen sier at han var fra Jarlsberg i Vestfold. Der skulle han ha hatt ei jente, men hun ble bortgift til en annen. Sakarias sørget hardt over dette, og det er derfor rimelig å tro at det var derfor han tok vandringsstaven fatt og ble skreppehandler.

Han kom oppover til Valdres muligens en gang rundt 1900 og bodde der dels fast i årene framover. Han hadde ei lita stue i Aurdal Sakarias døde på Aurdalsheimen i 1953, nær 90 år gammel. Han ble gravlagt ved Aurdal kirke.

Handelen han bedrev var ikke stor butikk, men han var sikkert fornøyd med det. Han hadde to sekker som var sydd sammen, en på magen og en på ryggen. I disse hadde han alt mulig nødvendig småteri for enhver husmor på den tiden - i førkrigsåra. Det var knapper, nåler, blonder, hekter, bånd m.m. Og til jul var det julekort og annet som passet til den høytiden.

Sakarias gikk til fots på sine lange handelsturer. Han var mye utover til Land på våren og sommeren.

Historiene om Sakarias kan nok være mange, men det er ikke sagt et vondt ord om ham - bare go'ord. Det skulle ha vært på en av sine handelsturer til Torpa at han skulle ha fått sitt «navn». Det skulle ha vært slik at han hadde bestilt en del varer gjennom en kjøpmann der. Da kjøpmannen hadde spurt om navnet, hadde skreppehandleren nølt vel lenge uten at noe navn hadde kommet. «Da skriver vi Sakarias Olsen da,» hadde kjøpmannen sagt. Og det ble dette navnet han brukte. På papirene om ham fra Aurdalsheimen har han dette navnet, og skal være født i 1860-åra.

Sakarias hadde en noe spesiell «klesdrakt». Han gikk i frakk, - ikke bare en frakk, men flere utenpå hverandre. Inni disse frakkene hadde han pengene og verdisakene sine. Han hadde mange lommer som han sydde igjen., - sikkert for ikke å miste det han hadde med seg. - Og så hadde han store sko!

Han var mye i Reinli i Sør-Aurdal, og hadde mange faste kunder han besøkte der. Det var vel så som så med det hygieniske stellet med han Sakarias, men ei kone oppi der hadde fått ham til å vaske seg utpå tunet der. Og da karen var vasket og steilt, hadde hun fotografert ham. Og dette bildet skal være det eneste som er av ham.

Ole Andersen - men hvilken?

Av Jon Olav Andersen

I 1806 giftet Malene Nielsdatter. 23, (født 5. oktober 1783) seg med Ole Andersen Buskebakke. Vi finner Malene på Buskebakke i 1801 som tjenestepike. Hun er fra Hovelsrud, datter av Nils Jonsson Hovelsrud og Marthe Christophersdatter Sunde. Men hvilken Ole er det hun gifter seg med?

Paret var på Sulustadbakken i Totenvika i 1815. Hos Neumann står det mulig sønn av Anders Halvorsen Sulustad, men det må være feil. Jeg brukte en del tid på Anders Halvorsen, uten å komme videre. Det mest spennende jeg fant ut, var at noen av hans barn står oppført med både ham og Anders Abrahamsen Sullestad som far.

Kirkeboka viser innføringen av ekteskapet slik: *Ungkarlen Ole Andersen Buskebacke og pigen Malene Nielsdatter Øst Hveem*. Forloverne ser ut til å være deres arbeidsgivere. Jeg tok så for meg folketellinga i 1801, og merket av mulige Ole Andersen, ugifte og i gifteklar alder i 1806. Jeg kom da ut med 13 kandidater. Etter en del

enkel utsjekking, skrumpet antallet inn. Her er noen av de jeg kikket videre på (alder pr 1801):

1. Ole Andersen Homb	25	(f ca 1776)
2. Ole Andersen Raanebye	21	(f ca 1780)
3. Ole Andersen Tømmerhøll	24	(f ca 1777)
4. Ole Andersen Oppegaard	18	(f ca 1783)
5. Ole Andersen Sullestad	28	(f ca 1773)
6. Ole Andersen Hveem mellom	24	(f ca 1777)
7. Ole Andersen Trogstad Øvre	24	(f ca 1777)

Hva med nr 4? I 1806, når ekteskapet inngås, er han ca 23 år, det samme som Malene. Dessuten var “min” Ole på Oppegaard i 1810, dersom opplysningene i Totens Bygdebok IV er korrekte. Jeg har forsøkt å plassere nr. 4 på Oppegaard ut fra bygdeboka, uten hell.

Nr. 5 har virket sannsynlig for meg på grunn av tilknytningen til Sulustad. Ettersom nr. 5 er 28 år i 1801, kan han være identisk med Anders Olsøn Schramstadstuen og Marthe Andersdatter Rognstads sønn Ole, som er født 23. februar 1772. Jeg finner iallfall ingen andre som passer. “Min” Ole fikk to barn, og dem kalte han Anders og Marthe. Men det er ikke akkurat sjeldne navn, så det behøver ikke bety noen ting.

Det finnes også en annen Ole Andersen f. ca 1772 i Totenvika. Men han gifter seg i 1797 med Marte Olsdatter Skjefstad. Han tar livet sitt 18. november i 1817, og er gardbruker på Hammerstad.

Ole fra Buskebakke

Etter et godt tips, fant jeg i gardspakka på Buskebakke nevnt en Ole Andersen. En spennende mulighet, når “min” Ole er på Buskebakke når han gifter seg i 1806. I 1793 dør Anders Olsen, og etterlater seg enken Pernille Larsdatter og sønnen Ole Andersen, 15 år. Anders dør på Tranumsbakken, men Pernille og sønnen er å finne på Buskebakke

hos hennes foreldre ikke lenge etter. Ole er altså født ca 1777. I 1801 er det ingen Ole Andersen på Buskebakke.

Hvor ble det så av Ole fra Buskebakke? I 1801 finnes det fire kandidater som passer med alder, nr. 1, nr. 3, nr. 6 og nr. 7. Ole på Trogstad Øvre, nr. 7, er oppgitt til å være "Tjenestefolk". Jeg har ikke funnet ham i bygdeboka under Trogstad Øvre. Men i 1804 er det en Ole Andersen Trogstad som gifter seg med Marthe Gundersdatter. Ifølge bygdeboka er Ole født ca 1774, og bor på Tullerud fra 1807-1857. Dette er vel helst nr. 7, og dermed tar jeg sjansen på å eliminere ham.

Nr. 6 er geografisk tettere ved. Han befinner seg i 1801 på Hveem mellom. I 1798 får Ole Andersen et "uekte" barn med Marthe Larsdatter. Barnet dør samme år. Denne Ole finnes i Tandbergstuen i 1798, og er sadelmager. Sadelmagersvend er nr. 6 i 1801 på Hveem, så her dreier det seg tydelig nok om samme mann.

Ole Andersen dør

Malene Nielsdatter var på Hveem Østre da hun giftet seg i 1806. I tillegg står det at hun og hennes Ole finnes i Kvemsstuen i 1824. Sønnen deres, Anders f. 5. mars 1815 på Sulustadbakken, er på Hveemsrødningen når han gifter seg i 1840. Han finnes i Hveemsstuen allerede i 1829. Det skulle dermed ikke være tvil om at Ole og Malene har tilknytning til Hveem og flyttet til en plass under en av Hveemsgardene.

18. oktober 1848 dør en Ole Andersen. Han er fattiglem og enkemann. Han finnes på Hveemseie og Dølestuen dette året. Hans alder oppgis til å være 76 år. Dermed kommer vi ut med Ole Andersen f. ca 1772, slik nr. 5 er. Men det skal tas med i beregningen at alder ved dødsfall ikke alltid er til å stole på. Selvsagt kan det være nr. 6, som egentlig er 71 år.

Da blir spørsmålet: Hva med nr. 6? Han kan godt være sønn av Anders Olsen og Pernille Larsdatter. Når Ole døpes i 1778, er familien på Tranumsbakken, under Hveem. I 1779 anføres Trandum,

da Ole far en søster Catharina som dør like etter fødselen. Flere barn er ikke kjent, men så skal det da også vise seg at Anders og Pernille er godt voksne når de får barna.

I følge gardspakka på Buskebakke er det skifte etter enke Pernille Larsdatter 25. november 1792, og det kan forstås at hun er død. Senere har jeg funnet ut at det må være 1793 som er korrekt. Jeg har funnet Anders død på Tranumsbakken i januar 1793. Det er skifte etter Anders 13. februar 1793. Når dette skiftet holdes, lever Pernille. Ifølge Neumann var hun født 1737 og begravet 3. november 1793. Skiftet etter Anders foretas på Tranumsbakken, og plassen angis å ligge under Hveem, skriften er vanskelig, men det ser ut til at det kan stå Neden Hveem. Det skulle da bli Hveem Østre Nedre. Det framgår at Ole, 15 år, er deres eneste iliveværende sønn. Så kommer det en interessant opplysning. Tilstede for å ivareta Oles interesser, er halvbror til avdøde Anders, Halvor Gulbrandsen Østre Hveem. Enken Pernille har sin bror Lars Larsen Buskebakke tilstede.. Det holdes auksjon, boet gjøres opp og Lars Larsen Buskebakke oppnevnes som verge for unge Ole.

Hvor blir det så av Ole når vi kommer fram til 1801? Jeg har sett på de Ole Andersen som er 24-25 år i 1801.

Nr. 1 - Ole Andersen Homb, er soldat, bor på Homb i 1801 med foreldrene, og er ikke identisk med Ole fra Buskebakke.

Nr. 3 - Ole Andersen Tømmerholl er ikke Ole fra Buskebakke. Han bor med foreldrene Anders Olsen og Kari Ellingsdatter.

Derfor må jeg gå ut fra at Ole fra Buskebakke er identisk med nr. 6, altså den Ole som er på Hveem mellom 1801, og som blir far til et barn tre år tidligere. Han er salmaker. I 1815 oppgis "min" Ole til å være husmann. Det er den eneste yrkesbetegnelsen jeg har funnet på ham. Jeg synes det er litt rart at "min" Ole ikke nevnes som salmaker, det eneste "min" Ole kalles, er husmann. Men det er jo et vidt begrep.

Etter en del luking, synes det for meg som om det er to kandidater som peker seg ut:

5. Ole Andersen Sullestad, født ca 1773. Er ugift på Sulustad i 1801, kan da ha vært på Buskebakke etter den tid og før 1810.
6. Ole Andersen Hveem mellom, født ca 1777. Er den nevnte Ole Andersen på Buskebakke i 1790-åra, og har familie der.

Faddere - løsningen som så ofte før

Jeg tok også for meg faddere for barna til Ole og Malene, her har jeg ofte funnet løsninger tidligere. De får Marte, som døpes 18. mars 1810. Da er de på Oppegaard. Faddere (i rekkefølge): Anders Almshagen, Anders Hveemstuen og kone, Poul Krabyhagen og kone.

Så kommer Anders i 1815, han er født 17. februar og døpes 15. mars. Da er familien på Sullestadbakken. Faddere (i rekkefølge): Daniel og Marte Svelle, Poul og Marte Krabyhagen og Anders Almshagen.

Anders Almshagen lurte jeg en stund på hvem var. Jeg lekte med tanken om at denne enslige Anders, som er fadder til begge Oles barn, kunne være hans far. Isåfall ville ikke nr.6 være riktig person, da hans far døde i 1793. Jeg startet letingen etter Anders Almshagen. Jeg stoppet opp ved to arkivkort med Anders Almshagen eller Almsstuen. Det er samme mann, han oppgis å være født 1763 ved sitt første ekteskap og når han dør, anslås fødselsår til 1764. Det står et spørsmålstegn bak Almshagen når Anders gifter seg første gang, men det kan strykes.

Det dreier seg om Anders Abrahamsen Almshagen. Han er 29 når han i 1792 gifter seg første gang. Og hvem står brud? Det er enken Marthe Christophersdatter, 53 år gammel. Dette er mor til Malene, Ole Andersens kone. Hun later til å være død når Malene og Oles datter skal døpes i 1810, men Malenes stefar er altså fadder ved denne og den påfølgende barnedåpen.

I 1825 gifter for øvrig enkemannen Anders Almshagen seg igjen. Han er da 62, og mens han ved forrige ekteskap fant seg ei kone som var betraktelig eldre, går han denne gangen andre vegen. Siri Mikelsdatter Werslien er 33 år.

Anders Hveemstuen og kone må være Anders Abrahamsen Kvemstuen og Ingeborg Nilsdatter. Og her kommer noe interessant: Anders er bruker på Sulustad søndre søndre fra 1778, så her er det altså en forbindelse fira før 1815 til Sulustad. MEN samtidig er det jo forbindelse til Hveem. Anders Hveemstuen giftet seg med enken Ingeborg Nilsdatter i 1779, og de hadde ingen barn sammen. Det var da første ekteskap for Anders, og skulle han være far til “min” Ole Andersen må det i så fall være et “uegte” barn. Jeg har ikke funnet noe som støtter denne teorien. Tilknytningen til Hveem var interessant, men jeg kom aldri så langt at jeg fikk studert denne opplagte forbindelsen nærmere.

Poul og Marte Krabyhagen er svoger og søster til Malene og greie å plassere. Her er det også noe som er verdt å merke seg: Når Poul Jensen og Marte Nilsdatter gifter seg i 1799, ser begge ut til å være på Hveem. I tillegg dukker Almshagen opp, de bor nemlig der i 1800.

Daniel og Marte Svelle, hvem er så det? De må iallfall være naboer når Ole og Malene er på Sulustadbakken i 1815. De nevnes ikke som brukere av Svellet i bygdeboka, men de var tydeligvis på Svellet i 1815. Dette må være Daniel Madsen og Marthe Larsdatter. Hos Neumann finner jeg under Sulustad blant annet en oppføring på husmannsenken Marte Larsdatter Svellet født i 1756, som dør der i 1839. På samme side nevnes også Mads Danielsen Svellet som i 1827 får sønnen Lars med Kari Nilsdatter. Når jeg så vet at Daniel Madsen og Marthe Larsdatter i 1790 far en sønn Mads, skulle saken være grei.

Men Daniel og Marthe, hvor kommer de fra? Når de gifter seg i 1781, har de tilhold på Hveem. Her finner vi dem iallfall fram til 1784.

Hva med opphavet deres? Daniel er født i 1754. Dette må være sønnen til Mads Olsen Hveem. Mads giftet seg i 1747 med Mari Olsdatter Hveem. Mari Olsdatter Hveem er født 1727. Hun er datter av Ole Johannesen Hveem fra Valle og Cathrine Larsdatter Hveem.

Så begynte det å demre...

Jeg forsøkte nemlig litt tidligere å finne ut litt om far til Ole fra Buskebakke. Det var Anders Olsen, som dør i 1793 på Tranumsbakken, for å friske på hukommelsen. Jeg finner ham igjen som Anders Olsen, død på “Tronheimbakken” i 1793. Fra opplysningene gitt ved skiftet, har han som tidligere nevnt en halvbror ved navn Halvor Gulbrandsen Hveem. Ved å bruke opplysningene fra skiftet, kommer jeg fram til at deres felles mor er Cathrine Larsdatter, nevnt ovenfor.

Far til Anders skulle da logisk sett være Ole Johannesen Hveem. Men så er det bare det, at ingen steder i Toten Økomuseums rikholdige arkiver finnes noen sønn Anders registrert på disse foreldrene. De har sønnene Lars og Ole, sistnevnte født i 1732. Men denne Ole er bare framkommet som født i 1732, senere er det ingen registreringer på ham. Kan denne opplysningen stamme fra skiftet da Ole Johannesen Hveem døde? Jo, ganske riktig. Ved å sjekke skiftet sammen med skarpe skrifttydere, fikk jeg bekreftet at en av arvingene var Ole, født i 1732. Det er nok her feilen har oppstått, den som førte skiftet i pennen gjorde en tabbe. Sønnen het Anders, ikke Ole. Bekreftelsen finner jeg i registreringen av dødsfallet til Anders Olsen, han oppgis å være født i 1732. I tillegg kan nevnes at Anders Olsen som nevnt fikk en datter som døde like etter fødselen, hun het Catharina (etter bestemoren).

Dermed er Anders bror til Mari Olsdatter Hveem. Daniel Madsen Svillet er altså søskenbarn til Ole fra Buskebakke, og var fadder til sønnen til “min” Ole Andersen. Da våger jeg å påstå at min tipp Tippoldefar var Ole Andersen født ca 1777, sønn av Anders Olsen født 1732 fra Hveem Østre Nedre.

Noen tanker romsterer i etterkant av selve løsningen. Hvor blir det av Malene Nielsdatter og Ole Andersen? Hjelpsomme sjeler på museet har lett etter dødsfallene til de to. Malene finner de ikke. Ole Andersen som dør i en alder av 76 år i 1848 i Dølestuen, og som er registrert på Hveemseie samme år, kan selvsagt være den riktige, selv om alderen ikke stemmer. Alderen kan tilsa at dette var Ole Andersen Sullestad (nr. 5), født ca 1772.

Ole Andersens sønn Anders Olsen Hveemsrødningen er i 1848 oppgitt å være gardbruker på Tandbergbakken. Er det ikke da litt pussig om hans far skal dø som fattiglem i Dølestuen samme år? Hvor blir det av Malene og Ole, forlater de Toten ?

Kilder:

Slektsarkivet, Toten økomuseum

Slekter og slektsskapsforhold på Hveem i Østre

Toten - Herman Nettum VSHT 1/96

Neumanns stamtavler

Folketellinga 1801

Totens Bygdebok IV



Streiftog i skifte- og tingbøker...

Personalhistorie og slektsgransking er morsomme og fine hobbyer. Særlig interessant blir det når anerekken kan følges så langt som 400 år tilbake i tiden. Forleden fant jeg ut at en av tippene var gamlelensmann Nordåker i Aurdal, og det var en interessant kar, med nok av omtale til å fylle flere artikler. Jeg skal her innskrenke meg til å nevne visse trekk ved ham og heller følge en gren av hans etterslekt.

Anders Nordåker var født ca. 1572 og døde antakelig i 1660. Han var lensmann i Aurdal i nesten 20 år og drev også som gardbruker. Fra begynnelsen av det 17. århundre eide han hele Nordåker. De gamle rettsbøker kan ofte virke som stygge sladrespeil. Heller ikke gamle Anders og hans familie unngår sin skjebne i så henseende. Men så mange år etterpå leser vi straffesakene som morsomme historier og som stoff som kaster lys over en fjern fortid.

Valdres Soga nevner at ifølge fogedregnskapene for 1619-20 måtte gamle Anders betale 20 daler fordi han for en tid tilbake hadde tatt noe gods fra en Lauritz Kasthamar. I 1641 ble han overfalt av Gullik Meisdal, som for dette ble ilagt en bot på 4 daler. Videre kan nevnes at Anders' sønn Knut fikk en bot på 6 ½ daler og 1 ort fordi han hadde stukket Engebret Onstad med kniv. Like etter hadde sønnen Ole vært i slagsmål med Eivind Strand, som brukte kniven mot Ole. Eivind ble ilagt en tilsvarende bot for

sin opptreden. Ja, vi vet jo at det ofte ikke var så lett å være lensmann i hine tider. Selv i våre dager kan det forresten være vanskelig nok å sørge for ro og orden i bygda.

Nordåker gikk over til sønnen Ole og deretter til dennes sønn Anders, som var gift med Ingrid Engebretsdatter. Anders og Ingrid hadde sønnen Ole, som fikk samlet gården igjen på sin hånd. Denne Ole var gift med Inger Haraldsdatter Haugsrud og i følge Valdres Soga hadde disse blant annet sønnen Knut, som flyttet til Etnedal. Knut som ble gift med Sigrid Olsdatter Bø, flyttet først til Avak, hvor de bodde en tid. Sørumsnes ble neste bosted. I 1782 kom Knut og Sigrid til Espelien og i 1792 til Breien, hvor de bodde til sin død.

I 1812 ble det holdt skifte etter Knut. Han etterlot seg som arvinger hustruen Sigrid, sønnen Ole og to avdøde døtres barn. Eldste datter Guri var gift med Elling Brufladt, slik at disses døtre Siri og Ingrid trådte inn som arvinger i steden for moren. Den annen datter Anne hadde vært gift med Syver Hougen og deres sønn Knut ble således arving. Den mindreårige Ingrid var representert ved faren og Siri møtte ved ektemannen Knut Skinnerud. Syver møtte for sønnen Knut.

Vi hører først at avdødes sønn Ole nedla forbud mot videre fremme av registreringen. Han mente at han hadde kjøpt alt løsøre av sin far, Elling Brufladt, Syver Haugen og Knut Skinnerud begjærte forretningen fremmet, og fikk rettens medhold. Ole Knutsen nektet deretter å anvise noe til registrering. De andre påviste et brunmalt skatoll med skjenk 20 rd. og en to-etasjes kakkellovn med tut og rør 70 rd. Som så ofte ellers heldigvis ble de stridende parter her også forlikte. Ole Knutsen skulle betale 200 rd. til den sum som var nevnt i kontrakten som løsøre, nemlig 400 rd. Ja, Ole Knutsen anviste sogar også endel lo som avdøde eide og som av partene ble verdsatt til 200 rd. Dernest undertegnet alle protokollen med «iholden Pen». Administrator var forøvrig sorenskriverens edsvorne fullmektig Jacob Kraft.

I neste skiftesamling erklærte enken, som møtte med

lagverge Anders Lunde, at hun ikke ville utta noen boslodd, idet hun greide seg med det livøre hun skulle få av sin sønn. Likeledes skulle sønnen få hennes gangklær når hun gikk bort, slik at det da ikke ble nødvendig med noe skifte etter henne.

Boets faste eiendom Breien var hjemlet avdøde i skjøte av 24.12.1800, tinglest 23.10.1802, for en sum av 1798 rd. En anpart av garden var pantsatt «som brugelig» til Elling Brufladt for 200 rd. Videre kan nevnes at Gulbrand Fjelds dødsbo stod som debitor til dette bo med 100 rd. og det samme gjaldt Gullik Olsen Brufladteie. Det var også flere andre kreditposter. Det fremgikk også at de bortgiftede to døtre Guri og Anne hver skulle nyde 400 rd. som bryllupsutstyr og hjemmegave. Disse beløp skulle delvis likvideres i booppgjøret. Imidlertid lyktes det ikke å bli enig i dette oppgjøret og skiftet ble utsatt til over høsttingene.

I neste skiftesamling tilbakekalte lagvergen enkens erklæring om boslodd. Likeledes har Knut Syversen Haugen til farens megen sorg for 14 dager siden avgått ved døden. Faren meldte seg som arving etter ham. Etter litt prat igjen frem og tilbake ble så skiftet tatt opp til «decition». Det ble sluttet 18. februar 1813.

Guri Knutsdatter, som var gift med Elling Bruflat, døde bare 27 år gammel. Skifteprotokollen av 1797 kunne fortelle om hennes triste skjebne. Det står nemlig her: «Naar da Enkemanden skulde faandre som ham efter Laaven tilkommer den de tvende Drengbørn med hvilke hans Hustruoe døde i Barselseng .. » Slik var det altså gått til. At sorgen var stor fremgår av det protokollerte, idet enkemannen tilbød seg å betale ut de to felles barn med dobbelt beløp. Barnas morfar Knut Breien og deres fasters mann Syver Hestekind takket enkemannen «for hans derved viste Kiærlighed mod sine børn». Ellers kan nevnes at dette skifte nesten er utvisket i protokollen. Med en viss stolthet kan en slektsgransker konstatere at det likevel er sikkert bevart for ettertiden i Statsarkivet i Hamar.

I 1821 ble det holdt skifte etter nevnte Elling Brufladt. Foruten Siri og Ingrid var arvingene hans annen kone Kari

Olstdatter og barn fra ekteskapet med henne: Aslak, Ole, Guri og Siri igjen. Registreringsforretningen inneholder over 200 løsørejenstader. Den viser på en illustrerende måte hvordan familien levde og hva de levde av. Det var om lag 10 melkekyr, kviger, kalver, griser, geiter og sauer og selvsagt et par hester. Vi bemerker at der fantes et 8 dagers stueur med malt kasse og som var taksert like høyt som den dyreste melkeku, nemlig 10 rd. Det var massevis av dyner, puter og lerretslakener, ja, sogar overdyner og underdyner. På Åsen var 24 melketrau, 12 melkebunker, 1 standkjerne, 1 rullekjerne og 1 slipesten. Vi oppdager 8 skinnfeller, jernvekt, messing- og tinnlysestaker, kobber tekjele, strykejern, jernmorter, hvit kaffekanne med 4 par kopper, ølglass og vinglass, tretallerkener og metallskjeer, og flere bord og kister. Gamle Elling måtte etter datiden ha vært litt av en bokorm. Ikke mange gårdmenn den gang etterlot seg 4 bøker. Ellers fantes selvsagt mengder av redskap til inne- og utebruk. Av gangklær kan nevnes blågrå trøye, varebukse, langbukse, skinnbukse, fløyelsebukse, tre forskjellige slags vesker, 1 par strømper, 1 par støvler og 1 par sko. Det høres lite ut men vi kan gå ut fra at kvaliteten var en annen enn i våre dager. Menneskene var nok også langt mer nøysommelige og forsiktige den gangen enn i dag. Den samlede løsøre var registrert for 353 riksdaler 2 ort og 21 skilling, et pent bo etter datidens forhold.

Vi hører at Elling ikke etterslot seg bror eller andre slektninger. Derfor ble den tilstedeværende Anders Klevgaard innsatt som verge for de mindreårige barn Guri og Siri. På sorenskriver D. A. Kroghs oppfordring ble følgende ting oppgitt som holdt utenfor registreringen: 2 teinskjæringer, 1 lenkeskjæring, ¼ del av et saueredsak, 1/3 av en brennevinnskjele, 2 små slede- og kjerrehjul, 1 strådyne og 1 gammel skinnfell, taksert til sammen 10 spesiedaler.

Så ble fremlagt skjøte av 1/1 1820 fra avdøde til eldste sønn Aslak på garden Brufladt med 860 spd. Foruten endel innbo, som var holdt utenfor registreringen, fulgte også med «Øen

Jensvoldøen under Lunde, en Sætervold under Brufladt og rettighed til Indløsning af Øen Wingerøen, som er bortsadt til brugeligt Pant. Likeledes ble gjort oppmerksom på en slåtteøe kalt Bondeli, under Lunde, som også burde takseres, hvilket så ble gjort. På øen eksisterte 4 Mælingers Slaatt, hvorpaa avles Aar om andet omtrent 10 Læs Høe».

Så får vi høre at svigersønnene Knut Skinnerud og Halvord Schjersten har oppebåret i hjemmegave av boet ifølge en fremlagt seddel: 1 underdyne med fjærfyll, hodepute med ditto, 2 skinnfeller, 1 laken, 1 duk, 3 kjør og 6 småkreaturer. Knut bekreftet, men Halvard benektet dette, idet han mente at gaven gjaldt arv etter Ellings første kone Guri. Enken var ikke enig heri og forlangte å se rettens decision. Boets gjeld ble summert til i alt 37 spd. og 82 s. hvorav begravellesutgiftene utgjorde 20 spesiedaler.

Svigersønnen ønsket boets løsøre og kreaturer solgt ved auksjon, men de andre motsatte seg dette. Retten bestemte at det skulle utloddess in natura. De umyndiges arv skulle dog utlegges i konstanter.

Vergen for den yngste sønn mente at denne var åsetes- og løsningsberettiget til nevnte «Øe Bondeliøen og Pladsen Brufladts Bakkene, efterdie ældste Søn allerede har erholdt Skjøde paa Hovedbruget».

Ved Sommertinget erkjente svigersønnen Halvord riktigheten av hjemmegaven slik at tvist ble unngått. Også ellers ble det enighet på alle hold.

Ja, det vil helst gå bra. Den gang som nå. Arvingene ved dette siste skifte har etterlatt seg et utall av ætlinger i Etnedal og Reinli. Ganske mange av disse emigrerte til Amerika, og noen flyttet ut til andre bygder.

*Denne artikkelen sto på trykk i Samhold 26. august 1957
og var skrevet av overrettssakfører Torbjørn Smedsrud.*

Kolbu kirke

Den første kirken i Kolbu i næværende Østre Toten ble bygget på garden Dyste i høymellomalderen og var i bruk i noen hundre år. Fremdeles finnes alteret og en del helgenfigurer og andre ting fra denne kirken. Den neste kirken ble bygget lenger frammi bygda i nærheten av garden Molstad og denne var i bruk til den nåværende kirken ble tatt i bruk i 1730. Kolbu kirke er bygget i tømmer og er en korskirke og ligger sentralt i bygda og kan sees fra vidt omkring og kirkeklokkene kaller folk sammen med sin fine klang. Kirken fikk en grunnflate på 700 kvadratalen (ca. 276 kvadratmeter) og med en takhøyde på 7.5 alen. Det var en ganske stor kirke etter den tids forhold. Kirken ble innviet av biskop Deichman den 22. februar 1730. Kolbu kirke ble overtatt av allmuen i 1789. 1791 ble kirken panelt uvendig, rødmalt og tekt med teglstein. Alterbildet i kirken er en kopi av Tidemanns «Oppstandelsen» som finnes i Bragernes kirke. Av inventaret kan nevntes en brødeske av sølv fra 1721 som ble forært kirken av Balle Falenkamp, Caspar Nernest og Hillebor Nernst. Noe som er med å prege en kirke sterkt er tårnet. Kolbu kirke fra 1730 hadde opprinneleg en åttekantet kule til tårnavslutning. Men tårnet ble hardt angrepet både av vær og vind og ikke minst av hakkespett. I 1956 måtte tårnet ha en større reparasjon, og det fikk da den form det har i dag. I forbindelse med at Kolbu kirke var 250 år i 1980 ble det gitt ut en bok som de fleste opplysningene til denne artikkelen er hentet fra.

Tekst og foto ved Arne Amundgård

Slektsforbindelser Snertingdal - **Sør Aurdal**

Av Hans Tomter

Slektsforbindelser over bygdegrenser er interessant, og denne gang tenkte jeg at jeg skulle ta for meg en familie i Sør Aurdal og ei grein som havnet i Snertingdal.

Skaro i Aurdal:

Stamfaren for denne familien er Erland Jeremiassen Skaro i Aurdal. Han var født 1634, begr. 2.2.1702 og sannsynligvis gm Jøran Engebretsdtr. f. 1638, begr. 13.3.1705 fra Skaro. To av Erlands sønner har ei datter Jøran, så trolig er Jøran Engebretsdatter hans kone. Hvor hun kom fra vet jeg ikke. Erland var på Leikebakke («Lierbache») i 1664 og flyttet noe senere til Skaro, iflg. bygdeboka. Hvor Erland kom fra har jeg ingen anelse om. Ingen Jeremiasser finnes i 1647 i Oppland, men Jeremias er en del brukt på Ringerike. Kanskje noen av leserne kan finne ut noe om Erland Jeremiassens opphav?

Et skifte fra Snertingdal i 1740

Skifter er ofte et nyttig verktøy i slektsgransking, og et skifte fra Skonnord i Snertingdal datert 19.12.1740 forteller oss en del om denne familien. Da ble det skiftet etter **Jeremias Erlandsen Skonnord**. Han var barnløs og ble arvet av sine søsken, og sammenholder vi disse opplysningene og bygdeboka, går det fram

at denne Jeremias er sønn av ovenfor nevnte Erland Jeremiassen. Jon Ola Gjermundsen som har skrevet Sør Aurdal-boka og forøvrig gjort et bra arbeid, har ikke fått med seg disse opplysningene, derfor er det viktig å få med seg tilføyelser som kan «hjelp» flere på sporet.

Slekta:

Erland Jeremiassen Skaro f. 1634 begr. 2.2.1702, sannsynligvis gm Jøran Engebretssdtr. f. 1638 begr. 13.3.1705. 4 barn utfra skiftet i 1740:

1. Jeremias f. 1640 begr. 4.12.1740. G 1 g (før 1692) med enke Eli Olsdtr. Bang f. 1641 begr. 29.9.1730 (hennes 3. ekteskap). Eli var forøvrig mor til Jeremias brors kone! Dette framgår av opplysning fra nevnte skifte i 1740. (Tor Hof fordret 2 års oppvarting av den salige manns forrige kone som er hans kones moder). Jeremias g 2 g 15.6. 1734 m Eli Eriksdtr. (Hov?) f. 1698 d. 2.6.1783. Han brukte Skaro etter faren og solgte i 1719 til brorsønnen Simen Olsen, trolig fordi han var barnløs. Jeremias reiste sammen med broren Tor til Snertingdal året etter og bodde først på Hov og siden på Skonnord.

2. Ole f. 1652 (for høy alder) d. 1747 g 1 m Ragnhild Simensdtr. d 1728 gift 2 m Guri Syversdtr. Ole brukte Øvre Skaro, også kalt Skarasetre. Han og Ragnhild hadde fem barn:

1. Simen g 1717 m Kari Arnesdtr. Han tok over Skaro 1 og Skarasetre. Stor etterslekt i Sør Aurdal og omegn.

2. Ole f. 1693 d 1750 gift 1719 med Ragnhild Halvorsdtr. nedre Bagn f. 1692. De brukte Ure under Nedre Bagn. Også de har stor etterslekt i Sør Aurdal.

3. Berit gm Tørris Olsen Ton.
4. Anne f. 1694 d 1712.
5. Jøran f. 1696 d 1754 gift 1724 med Ole Olsen Søndre Øyhus f 1697. Bruker av Søndre Øyhus.

3. Ingrid f. 1668 d. 1736, gift 1702 med Kirsten Knutsen Brake. De bodde på Nordre Dølveseter under Dølven. Tre barn:

1. Erland f. 1704, døde ung.
2. Knut f. 1705 d. 1788 g 1 m Siri Gunnarsdtr. Dolveskamben f. 1709 d. 1747. Gift annen gang 1747 med Berit Olsdtr. Ølmhus f. 1714 d. 1785. Han bodde på Nordre Lundetn under Søndre Øyhus. Hadde totalt 12 barn i sine 2 ekteskaop. blant dem den eldste sønnen, bygdekunstneren Erland Knutsen Landsend.
3. Erland f. 1713 d. 1728.

4. Tor f. 1672 begr. 1.12.1754 g 1.1.1702 m Anne Eriksdtr. Bagn. Han kjøpte en del av garden Hov i Snertingdal 1720. Hva som var grunnen til at disse to brødrene kom hit, er vanskelig å vite. Kanskje var det tilfeldig. 8 barn:

1. Karen dp. 5.4.1702 begr. 15.2.1750 g 10.12.1740 m Lars Nilsen Kluge f. 1694 begr. 27.8.1742. Bosatt på Hov, ingen barn.
2. Marit f. 1704, kanskje gift i 1740 med Ole Nilsen Kluge f. 1705 d. 20.9.1779. I så fall må hun være død før 18.6.1741, da Ole giftet seg igjen. Barnløse.

3. Eli dp. 4.7.1706 d. 5.5.1784, gift 1. gang 27.12.1741 med Jens Amundsen død 1748. Gift 2. gang 2.10.1752 med Nils Olsen f. 1720 d. 13.7.1740. Bosatt på en plass under Nøss.
4. Erland dp. 16.7.1713 begr. 27.3.1718
5. Sigrid dp. 12.7.1715 begr. 27.3.1718 (Kalles her Ole).
6. Anne dp. 31.12.1719 gift 17.2.1740 med en Johannes Amundsen. De var ikke bosatt i Snertingdal..
7. Jøran dp. 31.12.1719, trolig gift 20.10.1754 med enkemann Torsten Svendsen Austdal f. 1687 d. 19.9.1766.
8. Erland f. 1721 d. 1762 på Fossum i Vardal, gift 16.10.1752 med Kari Gulbrandsdtr. Netåsen f. 1724 d. 1806, de bodde på Bratlien, Ligården og flyttet til Vardal omkring 1760. De hadde 4 barn, Ole, Gulbrand, Agnete og Amund som alle har stor etterslekt her i distriktet.

Ja, dette var litt om etterkommerene til Erland Jeremiassen fra Sør Aurdal. Han har nok mange etterkommere både i Aurdal og Snertingdal og jeg håper dette kan hjelpe flere i sitt arbeid. Skulle noen ha tilføyelser, vil jeg gjerne bli underrettet.

Kilder:

Bygdeboka f or Sør Aurdal, bind B.

Kirkebøker for Aurdal 1692-

Kirkebøker for Snertingdal 1730-89 (avskrift ved Terje Tandsether).

Skifteprotokoll for Snertingdal 1657- (avskrift ved T. Tandsether).

Diverse tingboksopplysninger (avskrift ved T. Tandsether).

Om navnet Muven i Østre Toten

Navnet Muven er nevnt noen ganger på Toten i den første generasjonen på 1700-tallet. I dag er det trolig ingen som har hørt om dette navnet/stedsnavnet, men kanskje noen kan sette oss på riktig spor når de har sett det materialet som hermed presenteres om fire personer som kalte seg Muven:

1). Abraham Muven er nevnt i **1708** og **1709**. Han var trolig gift men en har ikke kunnet finne ut hvem hans kone var. Men i alle fall fikk de disse barna:

1. Anne døpt 15. januar 1708

2. Paul dpt 21. januar 1709. Faddere i 1709 var Nils Sogstad, Anders Grøtberg, Anders Nilsen Kobberstad, Aase Kobberstad, Ingrj Kobberstad og Eli Torgersdtr. Grøtberg. (Se kopi fra Toten kirkebok 1, folio 146, 1709). Han ble begravet 28. november 1790 og var da 81 år og 9 måneder gammel. Den 28. september 1743 ble han gift med Pernille Jensdtr. Molstad, døpt 12.10.1710, bgr. 11.5.1797, 86 år. De ble boende på Alm i Kolbu der de fikk fem barn i årene 1744-52, nemlig:

A. Jens 1744-

B. Anders 1746-

C. Kari 1748-

D. Anne 1750

E. Nils 1752.

2). Jens Hansen fra København ble gift 30.12.1708 med Marte Christoffersdtr. Flikkeshaug. Forlovere var Knut Fodstad og Lars Olsen Moldbakke. Marte fikk i 1705 et uekte barn med Lars Eriksen fra Eker. Jens Hansen og frue fikk en datter sammen, nemlig:

1. Marie døpt 13.7.1710.

I 1710 kalles Jens Hansen for **Muven** i kirkeboka men ikke ved vielsen i 1708.

3). Anders Muven var antagelig gift og fikk en sønn:

1. Ole døpt 8. desember 1709.

4). Gulbrand Muven er nevnt den 16. februar 1696, for da ble to i hans familie gravlagt nemlig hans kone som en ikke vet navnet på, men hun var 39 og og et barn som var 1 ½ dag gammel. Denne Gulbrand Muven er etter alt å dømme identisk med den Gulbrand Nilsen Muven som ble gravlagt 20.10. 1720 86 år gammel og etter det født ca. 1634. I manntallet for 1666 er nevnt Gulbrand Nilsen f. ca. 1640, husmann på Haugen på Toten.

Er det noen som vet mer om disse personene, så er vi takknemmlige for å få et tips. Med hilsen:

Jarle Olstad/Arne Amundgård

— Jøbb Abraham Nilsen, p. l. Lorent —
Lad: Nils, Kayser, Anders, grøtberg, |
Anders Nils, Røbbesta, Lafr Røbbesta,
Lars Røbbesta, Alf, Torjens, grøtberg. |

”SKYLDA FOR FYLLA”

Av Liv Marit Haakenstad

Da jeg arbeidet med bakgrunnsmateriale for Biri Glassverk, kom jeg over følgende historie fra 1785/86. En mann ved navn Ole Fremming tok over forvalterstillingen ved Biri Glassverk i 1782. Særlig i den første tiden av hans forvaltertid forekom det fyll, skoft og under tiden også slagsmål ved Verket. For å få bukt med dette problemet, mente han at det måtte gripes fatt i den ulovlige brennevinshandelen ved Glassverket, som hadde gått nokså fritt for seg under forvalter Johannes Beyers tid. Jeg siterer videre G. E. Christansen¹: ”Det viste sig fort at de folk som drev med brennevinssalg ikke hadde noe med verket å gjøre, og svært mange av dem hadde heller ikke noe med bygda å gjøre; det var for en stor del løse og ledige folk som hadde fatt tilhold som inderster på husmannsplasser o. 1. De ernærte sig ved salg av brennevin og ved tilfældige jobber, mest det første. Mange av dem tilhørte det svake kjønn, og drev rene bevertningssteder fra de plasser hvor de hadde sitt tilhold. Som f. eks. kvinnen Marie Eriksdatter som hadde fatt tilhold som inderst på husmannsplassen Nystuen under Svenes. På plassen drev hun i all stillhet utskjenkning av brennevin og ulovlig salg i ganske stor stil; blandt hennes beste kunder var verkets arbeidere, som gang på gang var kommet i ulykke efter drikkelag og brennevinskjøb på Nystuen. Merkelig nok holdt hun det gående temmelig lenge, naturligvis med stadig større forsiktighet, før hun blev knepet. Det var først efter to ganske alvorlige affærer på verket at man fikk mistanke, hvorpå Fremming straks fikk stoppet trafikken. I november 1785 henvender han sig til direksjonen med anmodning om tillatelse til å åpne rettslig efterforskning i anledning dette ulovlige salg, da han har begrundet mistanke om hvor kilden er å søke. Direksjonen gir ham i desember

fullmakt til å opta forhør og undersøkelse ved stedets lensmann og få slutt på dette salget. Så kom da den 19. januar 1786 bygdelenmannen Johan Hønne til Nystuen til undersøkelse til saken. Til forhøret var også innkalt mange av verkets arbeidere som vidner, blant dem Chr. Henningsen og apotekerglasspuster Michael Henrichsen o. fl. Alt ved dette forhøret blev saken klarlagt. De fremmøte vidner måtte alle medgi at de stadig hadde kjøpt brennevin på Nystuen, og anklagede avla full tilståelse om salget og innrømmet at det hadde vært hennes levebrød. Saken har forsåvidt ingen videre interesse, kvinnfolket blev fjernet og salget ophørte. Men nettopp dette brennevinssalget hadde ført til de to eneste større hytterettssaker ved Biri verk i Fremming's tid”

Hvem var så dette modige kvinnfolket Marie Eriksdatter på Nystuen under Svennes? Et spor videre i jakten på Marie Eriksdatter finner vi allerede samme år (1786), da hun er innstevnet for 3 leiermål. Dette var et lett utgangspunkt for den videre søkingene etter henne. Jeg fant alle tre leiermålene, og de var som følger:

1. Kari dp. 2/4-1780
Foreldre: Lars Olsen Skuggen og Kari Eriksd. Melbyeie.
2. Anne dp. 7/7-1783
Foreldre: Ole Henriksen Mæhlum og Mari Eriksd. Svenneseie.
3. Elling dp. 21/5-1786
Foreldre: Amund Ellingsen Melby og Kari Eriksd. Melbyeie.²

Som dere ser kalles hun vekselvis Kari og Mari her, mens Christiansen kaller henne for Marie. Disse navnene gikk om hverandre, spørsmålet var bare hva man skulle lete etter videre. Jeg var heldig og fant Kari Eriksd. i folketellinga for 1800. Der sto følgende:

Melby

Peder Hanssen	mand	32	den første i andet
ægteskab	huusmand med jord og dragun		
Kari Eriksdatter	hans kone	45	i første ægteskab
Elling Amundsen	hendes slegtfred ³ son	15	ugift
Hans Pederssen	deres børn	10	
Even Pederssen	deres børn	1	

Ut fra den angitte alderen på Kari Eriksdatter, fant jeg henne døpt 13/1-1757 av foreldrene Erik Jacobsen og Kari Larsdatter Melbyeie⁴. De giftet seg 8/5-1753, og jeg fant også følgende barn: Lars dp. 29/7-1753, Marit dp. 15/6-1755, Marta dp. 11/9-1760 d. 29/12-1760, Marta dp. 20/4-1763⁵.

Når det gjelder hennes far, tror jeg han kom fra Melbyeie, men dette har jeg ikke klart å bevise. Det finnes en Jacob Melby/Melbyeie, som har følgende barn:

1. Johannes Jacobsen Melbyeie, dp. 23/1-1735
2. Peder Jacobsen Melby, dp. 28/7-1737
3. Lars Jacobsen Melby, dp. 13/1-1741, bgr. 28/5-1741
4. Ole Jacobsen Melby, dp. 10/7-1745⁶

Erik Jacobsen kan enten være født før Johannes, eller i de tomrommene som finnes i 1739 og 1743, men da begynner Biripresten nokså mangelfull kirkebokføring, så dette kan være årsaken til at Erik ikke er innført i kirkeboka.

Vet noen hvor anene til Kari Eriksd. Melbyeie kom fra?

Hvem var hennes menn - kjenner noen av dere anene deres, og hvor ble det av barna hennes?

¹ Gunnar E. Christiansen; "De gamle privilegerte norske glassverker og Christiania Glasmagasin", 1939, b. 2, s. 324-325.

² Biri og Snertingdal Kirkebok 1754-89.

³ uekte

⁴ Biri og Snertingdal Kirkebok 1754-89.

⁵ Biri og Snertingdal Kirkebok 1754-89.

⁶ Biri og Snertingdal Kirkebok 1754-89.

Innflytting til Østre Toten

Fortsettelse

1861

Pigen Natalia Olsdtr. 22 år gift med gardbruker Hans Hansen Jørgenset kom fra Vang på Hedmark i mai til garden Jørgenset.

Ungkar Lucas Larsen 26 år møller kom fra Romedal til Håjen i mai.

Ungkar Peder Eriksen 34 år arbeidsmann kom fra Hurdal til Hensvolden i april.

Jørgine Marte Olsdtr. 25 år gift med gardbruker Hans Hågensen Hermanrud, kom fra Vang på Hedmark til Hermanrud i august 1860 (men ble først registrert som innflytter i 1861).

Ungkar Hans Davidsen 30 år, kom fra Vestre Toten til garden Seierstad som han hadde kjøpt.

1862

1. Nils Olssen 29 år, sammen med hustru Brita Bengtsdtr. 37 år og barna Karin 3 år og Belly 1 år kjøpte seg en liten eiendom under Fjørkenstad og kom flyttende hit fra Boda sogn i Sverige 21. mars 1862.

2. Ungkar Anders Hansen 27 ½ år, hadde festet seg som husmann på Kileeie og kom flyttende dit fra Nes på Hedmark.

1863

1. «Afskediget Prest» Wedøe 58 år kom flyttende fra Biri til garden Oppegård i Totenvika 20. sept. 1863 sammen med dattera Maria Augusta Rosalie 29 år, Camilla Edvarda 20 år, Alvilde Randine Isora 25 år, sønnen August 14, dattera Emilie Ida Osora 12 og sønnen Otto Johan Bendect 11 år.

1864

1. Skolelærer S. Gjevle 25 år med kone Christine Marie Gudbrandsdtr. 26 år kom flyttende fra Nordre Land til Østre Toten 4. februar 1864. Han var ansatt som lærer i bygda.

3. Skolelærer Even Gulbrandsen Huset(?) 27 år, ansatt som skolelærer, kom flyttende sammen med kona Kari Olsdtr. 25 år fra Romedal den 17. mai.

1865

Ingen innflytting til Østre Toten registrert.

1866

1. Ungkar Ole Syversen 26 år arbeidsmann, kom flyttende fra Drogset i Biri til Sukkestadeie 8. februar.

2. Ungkar Ole Christian Andersen 35 år arbeidsmann, kom fra Vestre Toten til Olsrud 10. februar.

3. Nils Andersen Forsberg 30 år arbeidsmann, kom fra Sverige til Fjeldhaug 3. august 1865.

4. Johannes Olsen f. 1.7.1851 15 år, konfirmant, kom fra Vardal til Annekstadeie 13. juni.

5. Mathias Olsen 11½ år f. 25.12.1855, kom fra Vardal til Annekstadeie 13. juni 1866.

6. Pige Syneve Arvesdtr. f. 14.12.1839 kom «for at tjene», kom fra Lom til Fårlund 1863. Men innført først i 1866 med attest fra sogneprest Halling 9.4.1866.

1867

1. Pige Anne Mathea Larsdtr. Lidseie 24 år kom fra Nordre Land «for at giftes» og flyttet til Smebyeie.

2. Svensk arbeider Jonas Larsen f. 8.10.1843 kom fra Blomskog i Sverige til Solbergeie eller Frydenlund med hustru Lisa Nilsdr. f. 7.6.1840, i juli 1867.

1868

1. Pige Marthe Olsdr. Nordby 27 år, kom flyttende med sine foreldre «der have brugt Gaardparten Skorkedalen». Flyttingen skjedde fra Urskoug til Skorkedalen i 1861, men først registrert i 1868.

2. Ungkar Olof Andersen 27 år kom for å drive med dagarbeid, kom fra Jernskog sokn i Vermeland i til Skramstadeie i 1862.

1869

1. Gardmannsfolka Paul Johnsen Fritzvold 51 år og hustru Marie Mathiasdr. 43 år og barna John f. 2.2.1851, Paul f. 16.2.1863 og Marie f. 26.9.1866. De kom fra Lom og hadde kjøpt gardparten Dæhlind.

2. Inderstbarn August Pedersen Skeiteneie 1/3 år: «Barnet blev født og døbt i Nannestad Præstegield 1.10.1868 og døbt den 7.2. samme sted. Barnet innflyttet med sine foreldre til Skeiteneie i april 1869.

1870

1. Den under Løbe No. 49 til Xania udflyttede Dreng Peter Paulsen er igjen indflyttet hertil og opholder sig paa Tømmerhoel.

oooooooooooo

Bearbeiding av slektsmateriell

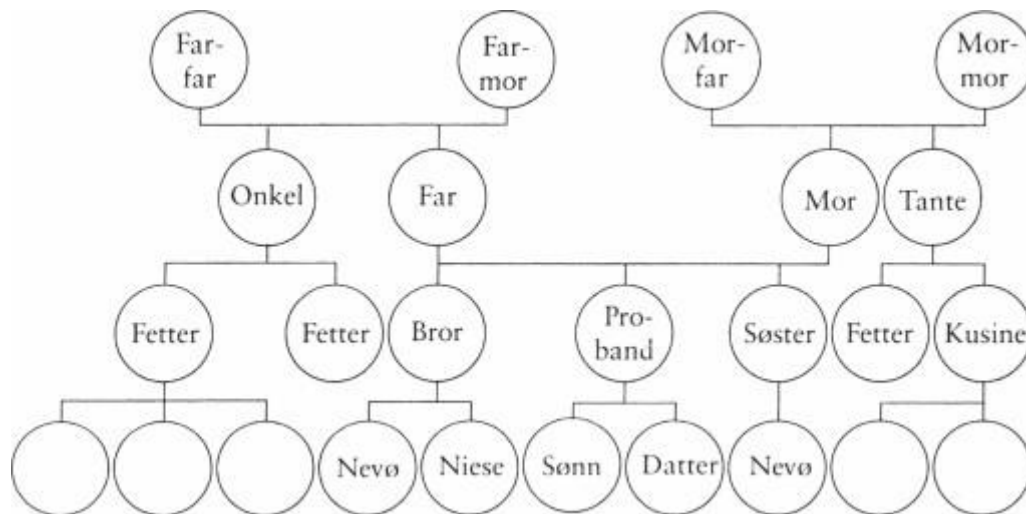
En ting er å samle inn opplysninger om forfedre og slektninger, en noe annen ting er det å presentere tilfanget på en klargjørende måte. Og der finnes nok flere måter å gjøre dette på. I boka "Vare røtter. Håndbok i slektsgransking for nybegynnere og viderekomne" av Nils Johan Støa og Per-Øivind Sandberg. (Cappelen 1992) finnes flere forslag til å systematisere slektsopplysningene på. Det finnes sikkert mange flere, men de som her er nevnt kan trygt anbefales. De fleste bruker vel mest anetavla for å presentere sine aner så langt som mulig. Sirkelskjemaet er i så måte greitt og der en vel i alle fall kan få plass til 9 generasjoner. Og greier en å fylle alle plassene her så må det kunne sies å være ei bra svenneprøve. Dersom en lar anetavla skrives inn etter hvert og uten noe avgrensende skjema så kan en der få plass til mange opplysninger.

Samblodstavle er en annen måte å presentere opplysninger på og en viser til skjemaet for denne og det samme gjelder etterslektstavlen. Vi tar gjerne i mot tips til andre måter å presentere aner m.m. på og gjerne eksempler også, men da bør de kunne nedfotografes til våre sideformater og enda være leselig. Lykke til!

A. A.

SAMBLODSTAVLE

Skjematisk eksempel



Figuren viser en tenkt proband og de av hans slektninger som nedstammer fra besteforeldrene. Tavlen omfatter bare de som er blodsbeslektet, ektefeller er utelatt.

ETTERSLEKTSTAVLE

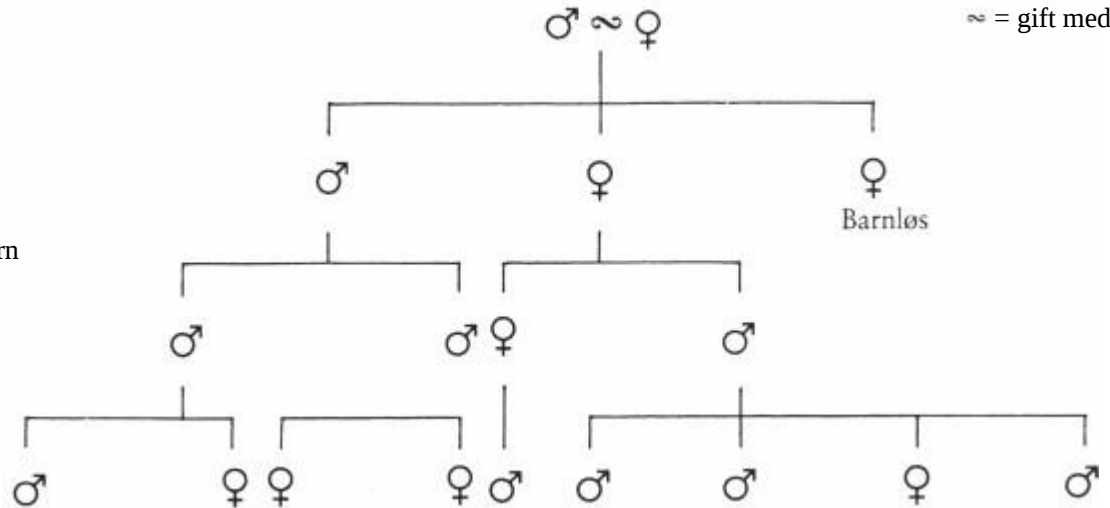
Skjematisk eksempel

♂ = mann
♀ = kvinne
≈ = gift med

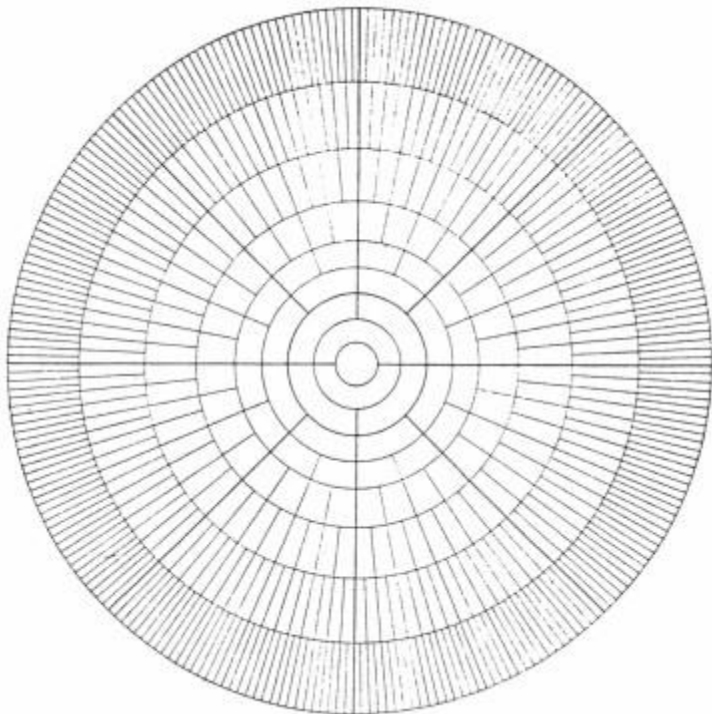
Barn

Barnebarn

Olde-
barn



Figuren viser en skjematisk etterslektstavle i tre generasjoner, med utgangspunkt i et ektepar. I dette eksemplet er etterkommernes ektefeller ikke tegnet inn.



SIRKELSKJEMA (ANETAVLE)

I sirkelskjemaet plasseres probanden i midten. Nærmest kommer foreldrene, dernest besteforeldrene, osv. Sirkelskjemaet har den fordel at det lettere og mer oversiktlig enn andre skjema kan utvides med nye generasjoner.

ANETAVLESKJEMA NUMMERERT ETTER
STRADONITZ' SYSTEM

16	17	18	19	20	21	Tippoldeforeldre				26	27	28	29	30	31
Olde- far 8		Olde- mor 9		Olde- far 10		Olde- mor 11		Olde- far 12		Olde- mor 13		Olde- far 14		Olde- mor 15	
Farfar 4				Farmor 5				Morfar 6				Mormor 7			
Far 2								Mor 3							
Proband 1															

Skifter - Toten, Vardal og Biri.

Protokoll nr. 2 1673 - 1689

Del 2

15

Ulff Johansen Nøgelberg, Toten 20.07 1674

x Kari Pedersdtr

Barn:

Johannes, myndig

Tore 14 år

Martha, myndig og gift

Kari 9 1/2 år

Gjeld: Bodtel Stensli fordrer resterende arf etter sin fader som hans
stiffader sl. Ulf Johansen er skyldig. Oluff Michelsen,

De umyndige børns verge: Hans Berg

16

Birdte Grydte, Biri 23.07 1674

x2 Lars Pedersen

132

Barn:

Narve Larsen

Marthe

Kari

Siri

Gjeld: Peder Pedersen, Kari Melom.

17

Gullov Helgesdtr Helgestad, Toten 05.06 1674

x Niels Pedersen

Barn:

Mari 13 år

Marte 5 år

Johanne 2 år

Gjeld: Michel Tarlud, Oluff Trogstad, Jens Schrambstad, Oluff

Pedersen(lønn), Jens Hafuersrud, Gulbrand Hørland, Niels Helgesen.

Formyndere: Oluff og Peder Helgesen

18

Jacob Odtersen Hegge, Biri 13.10 1674

x

Barn:

Amund

Oluf

Lars

Ingri

Birdte

Gjeld: Det er pantsatt til Mogens Bye 2 huder odelsgoods i Hegge. Amund

Larsen Baaberg, Peder Bradtberg, Oluff Schumbsrud.

Det gjenstår 1/2 hud odelsgoods i garden.

19

Erich Oluffsen Ousdal, Snertingdal 19.10 1674

x

Barn:

Tore

Egedius

Birdte

Helge

Gjeld: Niels Quisgaard. Jens Nos, Siri Ambør, Oluff Olufsen Kind i
Lands Prestegjeld, Amund Berg.
Odelsgoods i garden 8 skind
Kjøpe og pantegods i garden 5 skind, og odelsgoods 8 skind.

20

Elli Andersdtr Molstad, Toten 13.11 1674
x Lars
Barna er vogsne og gifte (ikke nevnt)
Gjeld: Gammel Lars Lund, Jens Narum, Hagen Fielstad, Jens
Larsen(lønn), Østen Ofren, Peder Stensen, Thomas Schurrud.

21

Torgier Hasli, Snertingdal 24.11 1674
x
Barn:
Christen
Hans Ringhelden
Daphin
Guri er død
dtr

22

Kari Gulbrandsdtr Innadal, Toten 11.01 1675
x Lars Oluffsen
Barna er myndige og stebarn til Lars Innadal
Lars har innfriet 1 fjerding i garden
Gjeld: Peder Malterud(lønn), Oluff Miellund, Kari Oluffsdr(lønn), Oluff
Kise, Oluff Gile, Niels Drager, Oluff Halfuersen, Peder Halfuersen, Oluf
Prestsedter, Erich Grimbstad, Peder Oluffsen, Jens Hørsrud, Paull
Michelsen, Christoper Halfuersen(lønn), Ingeborg Michelsdtr(lønn), Elli
Knappen(lønn).

23

Gollov Simensdtr Hadtebøl, Toten 24.02 1675
x Niels
Barn:
Martha 14 år
Karen eller Maren 5 år

Gjeld: Guri og Birte Nielsdøttre deres moderarv i mannens 1. ekt. Oluff
Iffuersen(lønn),
Tilgode hos Gulbrand Gran

24

Gulbør Siffersdtr Nyegard, Vardal 01.03 1675

x Torgier

Barn:

Halfuor

Birdte

Tilgode hos: Peder Dalborgen, Christen Dalborgen, Knud Gøevig,
Halvor Torgersen Onnerud, Oluff Johansen Nyegard, Oluff Kallerud.

25

Gulbrand Torgiersen Stoeche, Redalen 02.03 1675

x2

Barn:

Ener Vadstad

Oluf, er utenlands.

Torger er død

Ingeborg

Sigri

Oluf

Gulbrand

Kirsten

Birte

Gjeld: Oluf Gulbrandsen den eldre fordrer moderarv.

Formynder: Peder Stoeche for de 2 yngste umyndige sønner (av 2. ekt.?)

26

Anne Larsdtr Blili, Toten 16.03 1675

x2 Oluff Toersen

Barn:

Lars Pedersen gift og bor i Sverige

Oluff Madthisen

Kari Pedersdtr gift

Marte Madthisdtr 20 år

Mari Olufsdtr 15 år

Birdte 13 år

Tilgode hos: Gundr Møchenes.

Christen Sund er formynder for de umyndige børn.

Gjeld: Joen Aas, Carl Gulbrandsen(lønn), Anna Henrichsdtr, Gunder Joensen.

27

Bodtel Olufsen Evenrud, Toten 30.03 1675

x Malli Sifuersdtr

Barn:

Siri gift

Magnild 10 år

Gjeld: Siri Haffsdtr, Martha Joensdtr, Knud Øfsaas, Thomas

Oluffsen(lønn), Amund Verslien, Joen Aas.

28

Martha Torstensdtr Ronneby, Toten 12.04 1675

x Erich

Barn:

Torsten 11 år

Martha 14 år

Mari 1 1/2 år

29

N.N. Alm, Toten 12.06 1675

x Mogens Knudsen

Barn:

Ellen

Rønne

Gunnor

Gjeld: Morten Soelberg, Jeppe Buruld, Joen Pedersen(lønn),

30

Knud Olufsen Echern, Snertingdalen 21.06 1675

Han er barnløs, og Marthe Oluffsdtr er eneste arving. Hennes verge er Ansteen Oluffsen.

Gjeld: Hans Hansen Echern, krever etter skiftebrev dat. 16/3 1665 etter

Knud Olsens sl. qvinde, resterer barnepenge og 10 aars løn, Gurri

Tolffsdr (lønn), Lars Jacobsen(lønn), Anders Jacobsen, Mari Lunde(lønn),
Anna Pedersdr,
Torgund Pedersdr(lønn), Oluff Toluffsen (lønn), Torsten Pedersen(lønn),
Martha Andersdr, Kidtlov Andersdr (lønn).

31

Guri Troensdr Hasli, Snertingdal 22.06 1675
Hun har ingen barn, men har en søster som bor i Land.
Guri har bodd hos Engebrecht Christensen Hasli og Daphin Joensen Hasli
derfor skal de arve henne
Odelsgods i Hasli tilfaller nå hennes mands barn.

32

Niels Andersen Vadtum, Redalen 22.06 1675
Arvinger ikke nevnt.
Gjeld: Oluff Jensen, Gunder Birche, Johannes Lunnumb, Hendrich
Larsen, Oluff Larsen, Kirsten Hendrichsdr.

33

Ingeborg Findboesdr Rodterud, Biri 28.06 1675
x Lars Oluffsen
Barn:
Oluf
Amund
Synnof
Gaarden Rodterud skylder 1 hud m.b.. deraff hafuer Oluff Larsen seg
tilpantet 1/2 hud, den andre 1/2 hud tilkommer boet til deling.

34

Peder Amundsen Bradstien, Biri 28.06 1675
x Ingeborg Gulbrandsdr
Barn: 5 sønner og 3 døttre
Peder har pantet til seg Bradstien av Gunder Holtersen , brev dat 10/4 1656
Gjeld: Hoffuer Joensen Offr i Faaberg. Oluf Ellufsen boendis paa
Fruejord? i Faaberg, Oluf Johansen Myrer, Gurri Jacobsdr, Amund
Pedersen.

35

Werner Svendsen lille Gryte, Vardal 29.06 1675
x2 Gurri

Barn 1. ekt.:

Sven

Hans

Anne 21 år

Barn 2. ekt.:

Lars 16 år

Erich 2 år

Martha 14 år

Biørn Bratberg i Snertingdalen er enkens broder og vederheftig til verge for barna.

Gjeld: Stebarna fordrer moderarv

36

Kari Steensdtr Lund, Toten 01.07 1675

x gammel Lars Findsen

Barn:

Tore ner Rustad

Oluff Gile

Steen Huemb

Birdte

Joen er død - barn

Find er død - barn

Jordgods i ødegaard Malterud etter pantebrev av 6/3 1645 på 1/2 pund m.b. som Elling Andersen boendis paa Huemb til Johannes Seierstad har pantsatt som igjen er overdratt til Lars Finden.

Et pantebrev i Malterud dat. 16/2 1634 på 1 fjerding m/b som Christen Østensen neder Røse til Lars Findsen udgiven for lånte penger.

Et pantebrev sl. Joen Larsen har utgitt til sin fader Lars Findsen dat. 1/6 1663 på 1/2 pund gods m/b i vester Houfland i Lunder annex i Jevnager.

Et pantebrev som Knud Erichsen Ballesoel på Nes Hedemark har utgitt til Lars Lund dat. 21/2 1674 på 1/2 skippund m/b i Ballesoel.

Nok skal være pantsatt til Lars Findsen Lunde udi Houg i Hoffsj, Joen Nielsen paabor 1 fierding gods u/b.

Tilgode hos: Tore Fedstad, Pauli Kyset, Halfuor Huem, Niels Houg, Aners Nøgelberg, Oluff Prestsedter, Erich Grimbstad, Biørn Hofland paa Hadeland, Anders Kobberstad, Ragnild Gran, Gulbrand Gran, Knud Fyrchenstad, Jacob Hubred, Knud Ilig i Stange sogn, Gulich Noerlin i Ringeboe sogn.

Steen Huemb verger for sl. Joen Lauritsens børn.

37

Gurri Oluffsdtr Huemb, Toten 13.07 1675

Barn: (ikke oppramset)

Mads Christensen

Gjeld: Tore Kløfstad, Peder Gile, Joen Klafstad, Lars Hoel, Martha Pedersdtr (lønn), Martha Christophersdtr (lønn), Anna Joensdtr (lønn), Peder Jurgensen (lønn)

38

Amund Nielsen Hannestad, Toten 24.07 1675

x

Barn:

Karen

Amund har tilpantet seg garden for 300 rdr.

Gjeld: Magnild Amundsdr 11 år rester hennes faderarv, Torsten Torstensen Røse er hennes verge. I skiftet etter hennes fader befindes at hun eide 1 skippund odelsgoods udi Mayer ødegard england som hun var arveligen tilfalden.

Verge for Karen: Oluff Haraldsen Gaarder.

39

Mogens Grøttenholm, Toten 13.10 1675

x

Barn:

Ole 9 år

Effuen 4 år

Joel 3 år

Kari 13 år

Magdalen 5 år

Tilgode hos: Carl Kløfstad og Halvor Haug

Gjeld: Søffren Røslie

Formynder: Daniel Tandberg som har den sl. mands søster til echte.

40

Ouden Synsteby, Toten 13.10 1675

x

Barn: ikke nevnt

Gjeld: Ouden Balke, Kari Frang paa Hedem., Anders Karbbi, Erik på Vang, Oluff Hansen, Oluff Rasmussen, Jens Buxrud, Ellen Syndstbye

41

Gudtorm Aas, Toten 25.10 1675

x2

Barn 1 ekt:

Peder

Barn 2 ekt.?:

Jens

Oluf

Magdalen

Kari

Anna

Gjeld: Mogens Markestad, Anders Pedersen Frusedt, Siffuer Henrichsen

42

Oluff Oluffsen Viberg, Vardal 26.10 1675

x2 Anna Oluffsdtr

Barn 1. ekt.:

Peder 17 år

Anne Nederskiager i Land

Gurri Askim

Barn 2. ekt.:

Oluf

Gulbrand

Gjeld: Peder fordrer moderary, Peder Schonhovd, Johannes Sougstad,
Lars Seyerstad schreder, Oluff Muestad, Siffuer Berg, Torgund
Joensdtr(lønn), Knud Oluffsen, Erich Gudtormsen Mellom(lønn), Niels
Quisgaard, Anders Pedersen schreder, Martha Erichsdtr(lønn).
Formynder: Frands Hund

43

Kari Effuensdtr Onnerud, Vardal 27.10 1675

x Pauli Oluffsen

Barn:

Oluf 16 år

Kari 10 år

Effuen 8 år

Martha 1 1/2 år

Gjeld: Anders Furesed, t,

44

Lisbet Olufsdtr Alm, Vardal 30.10 1675

x2 Lars Pedersen

Barn 1. ekt.:

Eli Pedersdtr x Torre Andersen

Barn 2. ekt.:

1 sønn

45

Gøe Andersdtr Baaberg, Biri 02.11 1675

x Lars Amundsen

Barn:

Amund

Anders

Anne 22 år

Guri 19 år

Birte x

Marthe x

46

Barbara Hansdtr Narumb, Toten 29.10 1675

x Gulbrand Effuensen

Ingen barn.

Gjeld: Jens Pedersen Narum, Siri Olufsdtr, Jorgen Ensrud, Nils

Molstad(lønn), Martha Oluffsdtr(lønn), Anders Foedstad

Fortsettelse neste nr.

Tillegg til slektstavler

I tidsskrift nr. 4 for 1997 s. 309 og 310 presenterer Hans Tomter to slektstavler som slutter med ei **Johanne Madsdtr.** som var gift med Gunder Pedersen Ambjørstuen. Hun er vitne i en sak i 1733 og sier da at hun er 50 år gammel, altså født 1683. Og nettopp i 1683 blir Helga Olsdtr. Åsen i Torpa stevnet for leiermål med soldat Mads Nilsen fra Biri (sikt og sakefall for Land 1683). Det er fristende å tro at dette er foreldrene til Johanne. Helga er sikkert datter av den Ole Østensen f. 1624 som i 1666 var bruker av Åsen. Det er ingen Mads Nilsen i Biri eller Land i 1666-manntallet, derimot er det en med dette navnet på Bjugstad i Vardal. Han var da tjener og 16 år. Det kan være far til Johanne.

Terje Tandsether

Rettelse og tillegg om Peder Pedersen **Colding**

Av Reidun Høllen

Jeg viser til artikler i hefte 1/1992 og 4/1996. Det har kommet frem andre opplysninger om Peder P. derfor denne rettelse.

Den yngste datter Kirsten var gift med Hans Hanssen Århus. Ved skifte etter Kirsten 12. desember 1694 på Rødnes i Land levde enkemannen Hans og en datter, Dorthé «udj det andet års alder.» Kirstens eldste bror, Peder Pedersen Ourdahl, var tilstede ved skiftet. Skiftet var rikt; bl.a. et gullkjede veide 15 lodd verdi 120 rd, 1 gullkjede veide vel 3 lodd til verdi 26 rd., 3 gullringer en med 7 små diamanter og en med 3 diamanter hver av verdi 8 rd., og en gullring med 4 lenker verd 7 rd., 1 smykke med 5 diamanter og 1 perle verd 20 rd og 1 lite smykke med 4 små diamanter og 1 perle 8 rd. Boet eide gården Rødnes av skyld 4 huder m.b. etter skjøte av 4. mars 1668, som Kirsten arvet etter sine foreldre, 2 skinn i Kolsrud og 3 skinn i Hippe begge i Aurdal, 9 skinn m.b. i Stensrud i Land som Endre Olsen brukte og 12 rd. pantegods i Hjelde. Kjøpstadgods: En gård i Kristiania beliggende imellom hr. Giord Andersen og Anders Olsen Guldsmeds gårder etter skjøte av 15. februar 1694, en gård kjøpt ved skjøte datert 16. mars 94 av Nils Petersen borger i Kirstiania «nest op til volden på den nordre og Wilhelm Olsens skjøte på den søndre side angit å ha gitt 500 rd» Boets formue foruten jordegods vel 1464 rd, netto 1396 rd. 10 ½ sh. - Peder Pedersen Ourdal bekjente på skiftet at

hans svoger, Hans Hanssen, hadde fornøyet ham med sin arvedel i bemeldte 9 skinn i Stensrud.

Ved skifte etter faren, Peder Pedersen, i 1686 eide boet 4 huder m.b. i Rødnes som kaptein von Hadeln brukt, 1 skinn 6 bmrk. smør m.b. i Stensrud som Ole og Gunhild brukte, 3½ skinn u.b. i Hjelde, pantebrev på 2 skinn i Kolsrud og et brev på 3 skinn i Hippe.

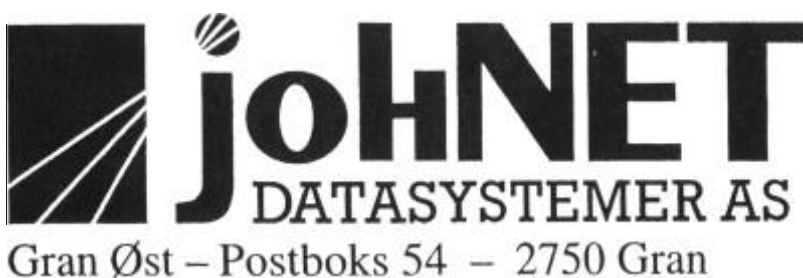
I prostiboken for Aurdal sies det at Kirsten Pedersdtr. «ble gift med en sogneprest i Hallingdahlen, hvis navn ingen Underretning haver om, ey heller hva sted i Hallingdahlen...» I Nes prestegjeld i Hallingdal prostibok sies det at hr. Johannes Carth «født på Selvig i Sande sogn ... han fikk provsten hr. Peder Coldings datter i Ourdahl, ved navn Else til ekte.» Ved skiftet etter hr. Peder er datteren kun kalt Kirsten, Else Pederdatter var nok vel datter til hr. Peder Hansen og følgelig søster til hr. Peder Pedersen. Else Pedersdtr. og hr. Johannes Charth d. 19. juli 1648 hadde to kjente barn:

1. Hans Hanssen Løken d. 1699 (lensmann i Hemsedal) g.m.
Guri Kolbjørnsdtr. Rud, Flå sk. 10/10 1726.
2. Lars Hanssen Vik, Flå d. 1713 g.m. Birgit Halvorsdtr.
Hersgard.

Else Pedersdtr. arvet Løken etter mannen og sønnen. Hans fikk skjøte av moren i 1681. Else ble gift for annen gang med hr. Anders Anderssen Holst d. 1666 på Vik i Flå og de hadde barna:

1. Hans Andersen sk. 1677 g.m. Live Andersdtr. Kvie fra
Jellum, Eggedal.
2. Peder Andersen var ungkar på Vik i Flå i 1676.
3. Anne Marie g. 1 m. Jon Eilivsen Gulsvik, Flå sk. 1680.
Anne Marie g. 2 g. før 1680 m. Engebret Olsen Haslerud.

Hr. Peder Pedersens kone, Dorthé Knutsdtr. hadde nok en søster Kirsten d. etter 1688 g.m. Mads Nilsen Gram (1636-76) prest i Land. Kirsten kjøpte av sine svigerinner, Karen, Marie og Lisbet Nilsdøtre Gram gården Stensrud og det de eide av Klevmoen i Torpa og Båttum i Gudbrandsdalen. I 1686 lot Dorthé Knutsdtr. ved sønnen, korporal Peder Pedersen, fremlegge en rigens cit. dat. 30. juli, hvor hun innfordret for retten hennes søster, Kirsten Knutsdatter, salig hr. Mads Grambs efterleverske, fordi hun mot hennes vilje har satt Endre Olsen på hennes eiendomsgård Stensrud. Hr. Mads Nielsen og hr. Lars Nielsen (som ble trolovet med enken Dorthé Knutsdtr.) var brødre og sønner av Nils Lauritsen Gram (1599-1679/80) og hustru Anna Pedersdtr.



Nye spørsmål

Spørsmål nr. 315

Ole Hansen Hekshus fra Toten, kontorist, giftet seg i Biri kirke 12.2.1821 med Berte Larsdtr. Kalrasten. Hun var 25 år, ingen alder er oppgitt på Ole. De fikk sønnen Hans Laurits født 9.3.1821 og var da inderster på Kalrasten under Biri prestegard. 1821 flyttet de fra Biri til Toten, og Ole er da oppgitt å være 28 år, dvs. født ca. 1793. Etter at de kom til Toten fikk de to barn til: Martinus født 1.3.1823 og Regine Maria født 6.10.1825. Familien bodde da i Glemmestadstuen, og Ole er kalt lensmannskar og kontorist i 1825. De er ikke registrert som inn/utflyttet på Toten men bodde i 1838 på garden Lunden i Ringsaker. Er det noen som vet hvor Ole Hansen kom fra?

En Ole Hansen var døpt 10.5.1795 som uekte av foreldre Anne Olsdtr. fra Nes og Hans Eilertsen Hekshus. En annen Ole Hansen var født på Hekshus og dødt 29.1.1797 av foreldre Hans Jacobsen og Siri Jensdtr. Disse flyttet seinere til en plass under Skjølås. Vi vet at denne Ole i 1827 bodde på plassen Roli under Skjefstad. Han er derfor helst identisk med den Ole Hansen Skindstad født 1796 som giftet seg i 1824 med Helene Hansdtr. Skjefstadstuen og var bosatt i Skjefstadstuen 1824-1830.

Med hilsen **Ragnar Homstvedt,**
Høiendal 5,1609 Fredrikstad.

Spørsmål nr. 316

Underskrivne har i dei seinare år fatt litt interesse for farne generasjonar (det kjem gjeme med åra). Mine eigne forfedre har eg rimeleg kontroll over - om kanskje ikkje bokstaveleg - og har tenkt å få litt kontroll med kona sine og. Ei grein gjekk då til Valdres, nærmare bestemt Røn i Vestre Slidre. Eg har hatt tilgang til Valdres Bygdebok I, Gardar og slekter i Vestre Slidre av Geir Beitrusten, men fann ikkje svar der. Utgangspunktet er Ole Tolleivson (Tollefson) Viste, fødd i Valdres av foreldre Gunhild og Tolleiv (Tollef) Viste, død på Voss 1946, som oldefar til kona mi. Kona si fann han på Voss, der han vart styrar på ein ullvarefabrikk. Sidan nemnde bygdebok ikkje gav svara eg leitte etter, er eg takksam for tips om kvar eg skal leita for å koma på sporet etter informasjon. I mi eiga slekt kom eg attende til ein Jogrim Audunson i Valdres. Finst det opplysning om han nokon stad? Eg vonar de kan sjå dykk tid og høve til eit kort svar på dette.

**Med helsing Roar Holmedal,
Kaldanesvegen 54, 5460 Husnes**

Svar:

1. I folketellingen fra 1865 for Rebne skoledistrikt i Vestre Slidre finner vi gården Viste på side 93, og under den Visteødegården på side 95, matr.nr. 154. Under Visteødegården finner vi plassen Bakkene. Der bodde i 1865:

Tollef Gundersen, husfar og husmann med jord, 52 år
gammel og

Gunild Haagensdtr., hans kone 51 år.

Barbro Tollefsdtr., deres datter 14 år

Ole Tollefsen, deres sønn 10 år

Anne Tollefsen, deres datter 7 år

Ved søking i kirkebokfilmen for perioden like etter 1800 kunne vi ikke finne Tollef og Gunild som døpte i Slidre. Men det er jo mulig at de kom fra Nord Aurdal. Grensen mellom kommunene går ikke langt sør for Viste. I bygdeboka for Vestre Slidre var det ikke noe å finne. Under Viste er ikke plassen Bakkene nevnt blant de andre husmannsplassene.

2. Jogrim Audunson. Hvem var han? Forslag kom om å lete i bøker om Losnaætta, og der fant vi han i Studiesenteret på Valdres Folkemuseum! Vi leste i en bok skrevet av Per Tuff, utgitt etter **1948. «Norske Slechtsundersøkelser i Vestre Slidre. Samt litt om Losnaætten og dens utbredelse i Valdres.»**

Ifølge denne boka var Jogrim Audunson antagelig sønn av Audun Rolfson, som var lagrettemann i Slidre 1421-24 og bodde på «den adelige sædegård Semelenge.» Audun var antagelig sønn av Rolf Audunson, som en antar var sønn av Audun Guttormson på Kvale i Lome i Slidre, Audun Guttormson var en framstående mann i bygda, adelsmann og ridder. Noen forskere mener at han var av Slindeætten fra Sogn, andre mener han var av Rein-Kvie-ætten.

Jogrim Audunson nevnes i 1424 i et diplom fra Semelenge. Han eide denne gården og bodde visstnok der. I 1431 var han lagmann i Bergen, men må siden ha flyttet tilbake til Semelenge.

Hans datter Magdalene ble gift med Fartegn Filippusson til Losna og de bodde på Semelengee. De hadde ingen sønn, men tre døtre og etter dem fikk Losnaættens Valdresgren sin utbredelse ikke bare i Valdres men også i Sogn, på Voss og i Hordaland forøvrig.

Heftet Similengjar, gards- og ættesoge finnes også på studiesentret. Det forteller om etterkommerne i Valdres etter datteren Gudrun Fartegnsdatter og hennes mann Anders Amundson. Det var de som tok over Semelengee og bodde der. Bakerst i dette heftet finnes en ættetavle. Vi tar med den første

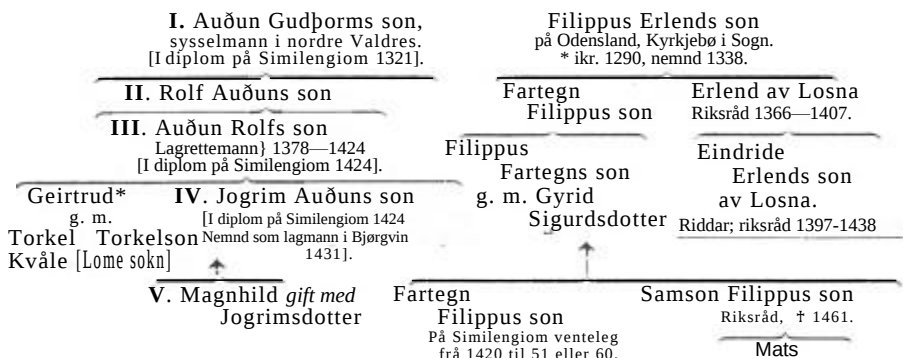
delen her for å vise skjematisk hvordan Losnaætten ble forenet med slekta på Semelengee.

I det ovenstående er det en del antagelser, og vi må nevne til slutt at noen nyere forskere har hevdet at forbindelsen tilbake til Losnaætten ikke er sikker, kanskje heller tvilsom. Men tradisjonen i slektene sier noe annet og tradisjonene står sterkt i Valdres.

**For Valdres Slekthistorielag
Eli Staxrud Brenna**

Og så til sist nevnte ættetavle:

Ætte-tavle.



LAGSNYTT

Møteprogram på Gjøvik bibliotek høsten 1998

- 3. september: Per Braastad: Bratbergslekta i Biri.
- 1. oktober: Liv Marit Haakenstad: Slekter på Biri glassverk.
- 5. november: Roy Magne Sveen kåserer.
- 3. desember: Svein-Erik Ødegaard kåserer.

Møtene begynner klokka 18.30. Emnet for de to sistnevnte foredragene kommer seinere.

Fra lokallagene

Vestoppland Slekthshistorielag avdeling Gjøvik/Toten hadde møte på Gjøvik bibliotek torsdag 5. mars, med 31 frammøtte. Kveldens kåsør var Otto Adolf Fosmo som fortalte om et spennende prosjekt han har drevet med i lengre tid. Fosmo har nemlig vært i arkivene og gått gjennom tusenvis av gamle dokumenter. Så har han plukket ut dem som gjelder, Toten, Vardal og Biri i perioden fra år 1234 (da noen gardar på Toten for første gang er nevnt i skriftlige kilder) og fram til ca. år 1700. Disse dokumentene har han nå tenkt å gi ut som bok. Han antyder at den kanskje kunne være ferdig om ett år. Dette blir et meget verdifullt bidrag både for slektsgranskere og historikere i distriktet.

Dessverre er mange gamle brev og dokumenter gått tapt gjennom årene. De er oppbrent, revet i stykker eller kanskje brukt til kladdepapir fordi eierne ikke forsto dem eller ikke tenkte over hvilken verdi de kunne ha for ettertida. Bare en liten del av alle middelalderbrevne er bevart i dag.

Det nye studierommet for slektsgransking og lokalhistorie på Gjøvik bibliotek er nå på det nærmeste klar til å tas i bruk. Datamaskin og leseapparat for mikrofilm og mikrofish samt stoler og bord er på plass. Alt materiale som tilhører slekthshistorielaget vil bli merket og satt på plass i hyllene slik at det nå også kan brukes av andre enn lagets medlemmer.

Tidsskrift nr. 1/1998 har nylig kommet ut og inneholder som vanlig mye bra stoff. Her kan nevnes artikler om slekt på Nesterud på Toten og Sigstad i Biri, om handelsmannen Christoffer Brateng som flyttet til Nordland, skifter fra 1600-tallet, Sørums kirke i Bjønroa samt spørsmål og svar med mer.

På neste møte 2. april skulle Liv Marit Haakenstad fra Hamar ha fortalt om Biri Glassverk og slekter der, men ble forhindret. I stedet tok Fredrik Dyhren over på kort varsel og holdt foredrag om navnet Jeppe på Toten og i Vardal, mens Frank Solbakken fortalte om de eldste brukerne på Skundberg i Snertingdal.

T. T



Foredragsholderen Otto Adolf Fosmo i samtale med Per Braastad etter foredraget.

Kontaktperson

Jeg melder meg som kontakt til de som søker opplysninger om slekt i tidligere Fluberg kommune i Søndre Land. Det er slekter etter 1600 som jeg vet mest om, men jeg kan vel bidra noe om slekter fra hele Land, eventuelt finne andre kontaktpersoner.

Hilsen

Birger Olsen, 2863 Odnes

Tlf. 611.26.211

LOKAL L1TERATUR - HADELAND LIBRIS

STORGATA 36

2750 GRAN

Helge Stenersen

Massabalala fra Brandbu 200/-

Massa Good 390/-

Jan Helge Østlund

Så kom krigen til Brandbu 200/-

Krigen på Ringerike 398/-

Kari Ruud Flem

Årbok for Hadeland 130/-

Terje Johanssen/Morten Brun

Hadelandskalenderen 85/-

Jon Gunnar Jørgensen

SCT. Petri 198/-

Gunnar Kopperud

Aslak Bolts Jordebok 220/-

Gunnar Berge

Den Hvite Apen 268/-

Springdans og annen dans på Hadeland -225/-

TIF. 61 33 00 97 -61 33 01 22

Fax 61 33 14 74

Hadeland * Libris

2750 Gran
TIF. 61 33 00 97 / 61 33 01 22 Fax 61 33 14 74

**Brandbu
BOKHANDEL**

Vedtekter for Vestoppland

Slektshistorielag

1. Formål.

Foreningen har til formål å vekke og fremme interesse for slektsgransking. Den har til formål å danne bindeledd mellom de som interesserer seg for slektshistoriske spørsmål, og på beste måte rasjonalisere det genealogiske arbeid i Vestoppland.

2. Medlemskap.

Enhver kan bli medlem av foreningen. Medlemskapet trer i kraft når medlemskontingenten er betalt. Medlemmene forplikter seg til å følge foreningens vedtekter og regler.

3. Kontingent.

Årskontingenten fastsettes av årsmøtet. Kontingenten betales innen 1. mars. Unnlater noen å betale kontingenten etter påkrav, opphører medlemskapet.

4. Møter.

Hver region bør holde minimum 4 møter i året.

5. Årsmøtet.

Foreningens øverste myndighet er årsmøtet. Årsmøtet ledes av en valgt dirigent. Alle medlemmene som er tilstede har stemmerett såfremt de har fylt sine forpliktelser ovenfor foreningen. Når ikke annet er bestemt, fattes vedtak med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet avgjør formannens stemme. Ordinært årsmøte holdes

hvert år innen utgangen av februar måned. På årsmøtet behandles vanlige årsmøtesaker. Årsmøtet innkalles av styret med minst 14 dagers varsel. Innkallingen skal inneholde dagsorden, årsberetning og regnskap. Ekstraordinært årsmøte innkalles av styret når dette finner det nødvendig eller når minst 10 prosent av medlemmene krever det. Det ekstraordinære årsmøtet innkalles også med 14 dagers varsel og skal inneholde dagsorden.

6. Styre og tillitsvalgte.

A) Hovedstyret

Dette består av et arbeidsutvalg på fire som velges av årsmøtet, pluss en representant fra hvert av lokallagene. Arbeidsutvalget består av formann, sekretær, kasserer og tidsskriftsstyrer. Disse velges for to år av gangen, slik at formann og kasserer velges det ene året og sekretær og tidsskriftsstyrer det andre året. Styret velger selv nestformann. To vararepresentanter til arbeidsutvalget velges av årsmøtet, for 1 år av gangen.

B) Lokallagene

Hvert lag velger et arbeidsutvalg på minst 3 medlemmer, hvorav 1 velges til representant til styret, 1 til dennes vararepresentant og en til kasserer i lokallaget. Arbeidsutvalget velges på siste medlemsmøtet i året annet hvert år, for 2 år om gangen.

C) Tillitsvalgte

Foreningens tillitsvalgte er: 3 medlemmer av tidsskriftkomiteen

1 vararepresentant til tidsskriftkomiteen

2 medlemmer til revisorer og vararepresentant

De tillitsvalgte velges av årsmøtet for 1 år av gangen.

D) Valgkomiteen består av fire representanter, en fra hvert lokallag. Hvert år velger årsmøtet en ny fra samme lokallag som formannen, som går ut etter fire år.

Alle har plikt til å motta valg til styre, utvalg eller tillitsverv, styremedlemmer og tillitsvalgte kan etter 2 års virke be seg fritatt for verv for like langt tidsrom.

7. Hovedstyremøter.

Hovedstyret innkalles av formannen eller når minst 3 av de andre styrerepresentantene ønsker det. Styret er beslutningsdyktig når et flertall av styret er tilstede. Ved stemmelikhet avgjør formannens stemme. Mellom hovedstyremøtene fungerer et arbeidsutvalg betående av formann, sekretær, kasserer og tidsskriftstyrer, som tar seg av foreningens drift. Det føres protokoll over hovedstyrets og arbeidsutvalgets forhandlinger. Protokollen godkjennes på neste styremøte og referatet sendes styremedlemmene. Medlemmene blir gjort kjent med styrevedtak gjennom lagets tidsskrift.

8. Vedtektsendringen

Forslag til vedtektsendringer meddeles styret skriftlig med minst 1 måneders varsel. Forandringer i vedtektene kan foretas av årsmøtet med minst 2/3 flertall. Forslag til endringer sendes alle medlemmer på forhånd med minst 14 dagers varsel.

9. Oppløsning.

Oppløsning av Vestoppland Slekthistorielag kan bare skje når en slik beslutning er vedtatt av 90 prosent av de frammøtte medlemmene på to påfølgende lovlig innkalte årsmøter som holdes med minst 6 måneders intervall. Aktiva som er felles for slekthistorielaget tilfaller Oppland Fylkesbibliotek til bruk i lokalhistorisk avdeling. Spesielle aktiva som vedrører den enkelte regionen tilfaller bibliotekene i regionen. Lagets bankkonto fordeles på de enkelte regioner i forhold til medlemstallet. Biblioteket/museet i regionen bruker midlene til innkjøp av slekthistorisk materiell.

Vedtektene er endret siste gang på årsmøtet 8. februar 1998.

Lokalavdelingene **i Vestoppland** **Slektshistorielag**

Gjøvik/Toten:

Styret består av Fredrik Dyhren, Frank Solbakken, Terje Tandsether og Roy Magne Sveen. Harald Sveen er vara. Det er medlemsmøter på Gjøvik bibliotek den første torsdagen i månedene september-mai kl. 18.30-21.30. Først er det kåseri/foredrag, så eventuelle spørsmål og kommentarer og dernest private granskinger. Avdelingen har ca. 120 medlemmer.

Land:

Styret består av Sigmund Rosenberg (formann), Arve O. Gjeile (sekretær), Robert Jørgensen (kasserer), Magnar Rustestuen (styremedlem) og Bodil Smeby (revisor). Lagets bibliotek finnes på Lands museum. Det har åpningstid mandag 18.00 - 21.00 og tirsdag i kontortiden. Avdelingen har ca. 30 medlemmer.

Valdres:

Formann er Eli Staxrud Brenna, sekretær Eli Sælid og kasserer Harald Rolandsgard. Det er møter på Valdres Folkemuseum 2. mandag i månedene september - mai. Avdelingen har ca. 25 medlemmer.

Hadeland:

Formann er Hans M. Næss, sekretær Kjell Henrik Myhre og kasserer Gunvor Hilden. Medlemsmøter på biblioteket ved Gran ungdomsskole den 2. tirsdagen i måneden og i drengesstua ved Jevnaker prestegard den 3. tirsdagen i hver måned mellom september og mai. Avdelingen har ca. 50 medlemmer.

expert



M. CARLSEN & SØNN A/S

2760 BRANDBU, TLF. 61 32 98 20

og

AVD. GRAN, HALFDAN LYSEN

2750 GRAN, TLF. 61 33 01 42

Elektromarked-
El.installasjoner

expert



elfag

Velg buss med omtanke

Benytt Dem av våre moderne turistbusser.

Vi gir gunstige tilbud på turoppdrag.

Kontakt oss for nærmere avtale.



Hadeland Bilselskap

NSB Bussgruppen

Adresse: 2170 Jæren
Telefon: 61 32 87 00
Telefaks: 61 32 99 05

NSB Bussgruppen er 7 selskaper som disponerer
over 900 busser. Vi påtar oss oppdrag fra dagsturer
og signering til ferdselslure med moderne busser



A/L Hadeland Kornsilos og Mølle

KRAFTFOR • TILSKUDDSFOR
SÅVARER • GJØDSEL
KORNMOTTAK

Adr.: 2770 Jaren

Tlf.: 61 32 80 16 Fax: 61 32 90 86

BYGGER'N
— TINGELSTAD ALMENNING —

2770 Jaren

Telefon 61 33 42 00 - Telefax 61 33 62 30

Alltid beredt

UDK 1998/01/01

hvorsomhelst - nårsomhelst



Tjenester du har bruk for - uten gebyrer



Totens
Sparebank

Sikker strømforsyning

med



**HADELAND
ENERGIVERK**

2770 JAREN - TLF. 61 32 73 00

GRAN
HANDELSSENTER

Handelsbyen på Hadeland

Vi ønsker deg velkommen og tilbyr:

70 forretninger innen de fleste bransjer, samlet på ett sted ved RV 4, midt mellom Oslo og Gjøvik

To kjøpesentere;
Smietorget og Granstunet.
Bank - Post - Vinmonopol
Jernbane - Rutebilstasjon
Helsesenter - Apotek mm



600 avgiftsfrie
parkeringsplasser

Velkommen til Gran

VI TAR VARE
PÅ DAGENS
VERDIER

VESTOPPLAND SLEKTS-
HISTORIELAG TAR VARE
PÅ HISTORISKE VERDIER

SpareBank 1 Gran

2270 JAREN - TELEFON 61 32 80 00

SpareBank 1 Jevnaker Lunner